Yang ona na Sorat ni Paulus adto sang Jamaa sang Banwa ng Korinto

Pagpatigam makapantag sini na Sorat

Sabap sang pag-osiyat ni Paulus yatokod yang jamaa adto sang syodad ng Korinto. Sidto na wakto yang Korinto yang pinakadakowa na syodad sang probinsya ng Akaya na banwa ng mga Grik. Bantoganun yang Korinto sabap sang negosyo aw dakowa na kakawasaan, awgaid yamabantog oman yani na syodad sabap sang kadarowakaan aw yang tuna-tuna na pyangintowan ng mga otaw.

Yang mga kalomonan adto sa Korinto yagasorat kang Paulus sabap ng aon mga problima nilan aw yagapangayo silan ng towada adto kanan. Yang yakalasak sini na sorat yang tobag aw pyagatowada nan kanilan. Aon pyaga-indo nan makapantag sang pagkabainbain ng mga kalomonan, yang pagjina, yang pagpangasawa, makapantag sang pagkan na pyasampay sang mga barhala, yang matorid na pama-agi ng pagsambayang, makapantag sang mga pyangatag ng Nyawa ng Tohan aw yang pagkabowi oman ng mga yagapangintoo sang Almasi. Pyatigam oman kanilan ni Paulus na yang barapantag sang manosiya dili ng katigam kondi na aon looy sang kapag-onawa nilan.

Pagsalam

1 Ako yani si Paulus na pinili ng Tohan untak
ma-inang ng sahabat ni Isa Almasi sobay sang
kahanda nan. Kami ni Sostinis na sambok na
lomon natun
2 yagasorat kamayo na mga sakop ng Tohan
ansan sang jamaa sa Korinto. Pinili kamo ng
Tohan untak ma-inang ng sotti na mga otaw nan
sabap sang pagkasambok mayo kang Isa Almasi.
Aw mag-onawa oman sinyan pinili nan yang
kariko ng mga otaw na yagapangagad kang Isa
Almasi na kanatun Tagallang sang abir wain na
banwa. Kay yan yang Tagallang ng kariko natun.

3 Pangayoon ko sang Tohan na kanatun Ama
na amadawat mayo yang kadyawan aw kalinaw
sikun kanan aw sikun oman kang Isa Almasi na
kanatun Tagallang.

Yang Kadyawan na Yadawat natun sabap kang Isa Almasi

4 Yabay ako manginsokor sang Tohan kay
yatagan nan kamo ng kadyawan sabap kang Isa
Almasi.
5 Kay sabap sang pagkasambok mayo sang
Almasi maynang yagakawasa da kamo sang
maskin ono na kadyawan, labi da sang paglaong
aw katigam.
6 Aw sabap sinyan kamo mismo yang maka-
pangimunna na bunna yang pyaga-indo nami
makapantag sang Almasi.
7 Agaw, way gaid kolang mayo sang mga ka-
gaga na yatag kamayo ng Nyawa ng Tohan sarta

yagatagad kamo sang pagbarik ni Isa Almasi na
kanatun Tagallang.*
8 Aw pabagsugun ng Tohan yang kamayo pag-
pangintoo taman sang kataposan kay untak way
ikasaway kamayo sang allaw ng pagbarik ni Isa
Almasi na kanatun Tagallang untak maghokom
sang manosiya.
9 Sa way dowa-dowa amatoman idto kay
kasarigan yang Tohan na yagapili kamayo untak
magkasambok kamo sang Anak nan na si Isa
Almasi na kanatun Tagallang.

Yang Pagkabain-bain ng Jamaa adto sa Korinto

10 Adon, mga kalomonan ko, sabap sang kap-
atot na yatag kanak ni Isa Almasi na kanatun
Tagallang, pangayoon ko kamayo na managka-
oyon yang kariko mayo. Di gao dait na aon
pagkabain-bain ansan kamayo, awgaid yang
madyaw na inangun mayo na pagsambokon
mayo yang dumduman aw pangatayan mayo.
11 Mga kalomonan ko, yagalaong ako nini kay
aon yagagogod kanak sikun sang pamilya ni
Kaloya na aon panagtanam ansan kamayo.
12 Yang karim ko ipasabot na yang sangka
otaw kamayo yagalaong ng, “Pyangagadan ko
yang pyaga-indo ni Paulus.” Yang sambok oman
yagalaong, “Si Apolos yang pyangagadan ko.”
Aw aon oman yagalaong ng, “Yagapangagad ako
kang Pitros.” Aw yagalaong da oman yang
sambok ng, “Yang Almasi yang pyangagadan ko.”

---

* **1:7** 1:7 Yang makapantag sang *mga kagaga* na yatag ng Nyawa ng Tohan mabatya sang sura 12:4-11 aw 27-31.

13 Na, dili yan ng madyaw kay maynang
pyagabain-bain mayo yang Almasi! Sino kadi
yang yamatay adto sa kros para kamayo? Ako
ba? Syogbowan ba kamo sang ngaan ko untak
ako yang pangagadan mayo? Dili!
14 Yamanginsokor ako sang Tohan na way
syogbowan ko kamayo yatabiya si Kirispos aw
si Gayos.
15 Agaw way makapaglaong na syogbowan
kamo untak ma-inang ng inindowan ko.
16 Ah, yan adon, kyadumduman ko na syo-
gbowan ko oman si Istipanas aw yang kanan
pamilya. Awgaid yatabiya kanilan waa day lain
na kyadumduman ko.
17 Kay wa ako asogowa ng Almasi untak
magsogbo sang mga otaw kondi syogo nan ako
untak magpayapat ng Madyaw na Gogodanun.
Awgaid sang pagpayapat ko wa ako pagagamit
ng madyaw na mga pyaglaongan atawa maum
na katigam kay untak di kawaan ng kapantagan
yang pagkamatay ng Almasi adto sa kros.

Yang Kabarakat aw Katigam ng Tohan iyan sang Almasi

18 Na, yang pyaga-indo makapantag sang
pagkamatay ng Almasi adto sa kros mag-onawa
ng kasanguan para sang mga otaw na amanarka.
Awgaid para kanatun na amalowas aw ama-
sorga, ansan da natun makita yang kabarakat ng
Tohan.
19 Kay yakasorat sang Kitab na yagalaong yang
Tohan,

"Akamangan ko ng kapantagan yang katigam ng
mga mangkatigam,
Aw ipakita ko kanilan daw wain kotob yang
kariko ng pyangadian nilan."†
20 Na, kong maynan, ono da kadi yang siyat
ng mga mangkatigam, mga alim na yakapangadi
ng Hokoman, aw yang mga otaw na matigamay
magdibati adi sining donya? Na, pyakita da
ng Tohan na yang katigam adi sining donya
way kapantagan aw mag-onawa da gaid ng
kasanguan.
21 Kay sabap sang maum na katigam ng Tohan
pyagakahanda nan na di yan amakilaa ng mga
manosiya pina-agi sang sarili nilan na katigam.
Awgaid pyagakahanda nan na alowasun nan
yang mga otaw sabap sang pagpangintoo nilan
sang Madyaw na Gogodanun na pyapayapat
nami na yani kasanguan gaid sang dumduman
ng mga otaw na wa apangintoo.
22 Kay yang mga Yahodi, di silan mangintoo
kong di silan makakita ng katingaan na tanda
ng kabarakat ng Tohan. Aw yang mga Grik, yan
gaid yang yanap nilan yang makadogang sang
kanilan katigam.
23 Awgaid kami, pyapayapat nami yang maka-
pantag sang Almasi na lyansang adto sa kros
na yang idto di amadawat ng mga Yahodi aw
kasanguan gaid sang dumduman ng mga dili ng
Yahodi.
24 Awgaid yang mga otaw na pinili ng Tohan
untak ma-inang ng sakop nan, daw Yahodi atawa

† **1:19** 1:19 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 29:14.

Grik, yagapangintoo silan na adto sang Almasi
pyakita ng Tohan yang kabarakat aw katigam
nan.
25 Kay yang ininang ng Tohan na dyumdum ng
mga otaw na kasanguan, yani yang yagapakita
ng katigam ng Tohan na labaw pa sang katigam
ng manosiya. Aw yang pagkamatay ng Almasi
na dyumdum nilan na yagapakita ng kaomay
ng Tohan, awgaid yagapakita yani ng kabarakat
ng Tohan na labaw pa sang kariko ng kusug ng
manosiya.
26 Na adon, mga kalomonan ko, dumduma
mayo daw ono yang kabutang mayo sidtong
wakto na pinili kamo ng Tohan untak ma-inang
ng sakop nan. Di ba, kong sang dumduman ng
manosiya, tagbi da kamayo yang aon dakowa na
katigam, aw tagbi oman yang aon dakowa na ka-
patot, aw tagbi da oman yang mga barabangsa?
27 Awgaid kahanda ng Tohan na piliun
nan yang mga otaw na sang dumduman ng
manosiya, way katigam untak kamomowaan
yang mga otaw na matigam. Aw pinili nan idtong
mga otaw na sang dumduman ng manosiya way
kapatot untak kamomowaan yang mga otaw na
aon dakowa na kapatot.
28 Pinili sagaw ng Tohan yang mga otaw na
miskin aw pyagatamay aw idtong byaliwaa ng
kadaigan untak ipakita nan kanatun na way
kapantagan adto sang Tohan yang mga butang
na barapantag sang dumduman ng manosiya.
29 Ininang yani ng Tohan untak way maka-
pangambog sa adapan nan.
30 Awgaid kamo, sabap sang kahanda ng Tohan

yagakasambok kamo adto kang Isa Almasi. Aw
iyan sang Almasi makita natun yang katigam ng
Tohan. Sabap sang Almasi tyarima kita ng Tohan
na matorid aw ininang kita na mga sakop nan.
Aw lyowas nan kita sikun sang kasiksaan.
31 Agaw, mag-onawa ng yakasorat sang Kitab,
"Sino-sino yang mallini magpasibantog, yan gaid
yang dait nan ipasibantog, yang ininang ng
Tohan."‡

2

Yang Pyapayapat ni Paulus yang makapantag sang Almasi

1 Mga kalomonan ko, singaong pagkadto ko
ansan kamayo untak magpayapat kamayo ng
kahanda ng Tohan na wa akatigami singaon,
wa ako pagagamit ng mangkadyaw na mga
pyaglaongan atawa yang maum na katigam.
2 Kay yang katoyowan ko na way lain na
ipayapat ko kamayo yatabiya yang makapantag
sang Almasi aw yang kanan pagkamatay adto sa
kros.
3 Na, sarta ansan ako kamayo yamaloya ako aw
tyakigan ako ng alluk kay basin di ko ma-inang
yang pya-inang kanak ng Tohan.
4 Aw sang pag-indo aw pag-osiyat ko ka-
mayo wa ako pagagamit ng mangkaum na
pyaglaongan untak madaa gaid kamo. Awgaid
pyangimunnaan ng Tohan yang pyaga-indo ko
sabap sang kabarakat ng Nyawa nan.

‡ **1:31** 1:31 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Irimiyas 9:24.

5 Ya-inang yani kay untak yang pagpangintoo
mayo sang Almasi di magasikun sang katigam ng
manosiya kondi yang kabarakat ng Tohan.

Yang Katigam na Yagasikun sang Tohan

6 Awgaid adto sang mga otaw na mabagsug
yang pagpangintoo pyaga-indo nami yang maum
na katigam. Awgaid yani na katigam dili ng
kadodonya na katigam atawa katigam ng mga
pangoo na yagadato adi sining donya kay sang
madatung na mga allaw amawaa da yang kapa-
tot nilan.
7 Awgaid yang pyapayapat nami yang maka-
pantag sang katigam aw kahanda ng Tohan
na wa akatigami singaon. Kay sang wa pa
akabaoy yang donya pyagakahanda da ng Tohan
na amakasawit kita ng kanan kabantog.
8 Yang mga pangoo adi sang donya wa
pakasabot sini na kahanda ng Tohan kay kong
kyatigaman pa gaid nilan, wa gao nilan alansan-
gan sa kros yang Dato na Labi na Mabarakat.
9 Awgaid aon yakasorat sang Kitab na ya-
galaong,
"Yang wa pa akitaa atawa adunguga,
atawa wa pa adumduma ng maskin sino,
idto yang tyagana ng Tohan para sang mga otaw
na yagapakadakowa kanan sang pangatayan
nilan."*
10 Awgaid pyatigam yani kanatun ng Tohan
sabap sang Nyawa nan. Kay yang Nyawa ng
Tohan, kyatigaman nan yang kariko ng mga

* **2:9** 2:9 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 29:14.

butang, maskin pa yang tinago na mga kahanda
na iyan sang dumduman ng Tohan.
11 Way otaw na yamatigam sang dumduman
ng sangka otaw yatabiya yang ginawa da gaid
nan. Mag-onawa sinyan way otaw na yamatigam
sang dumduman ng Tohan yatabiya yang kanan
Nyawa.
12 Na, yang yadawat natun sikun sang Tohan dili
ng kadodonya na dumduman kondi yang Nyawa
ng Tohan untak katigaman natun daw ono yang
yatag nan kanatun.
13 Agaw, sang pag-indo nami sang mga otaw
dili nami gamitun yang kanang otaw gaid na
katigam kondi mga pyaglaongan na yagasikun
sang Nyawa ng Tohan kay pyatigam nami yang
kabunnaan sikun sang Tohan adto sang mga
otaw na iyan kanilan yang Nyawa ng Tohan.
14 Awgaid yang otaw na waa adto kanan yang
Nyawa ng Tohan, di nan adawatun yang pyaga-
indo na yagasikun sang Nyawa ng Tohan kay
maynang kasanguan gaid inyan adto kanan. Aw
di oman yan makasabot sinyan kay akasabotan
gaid inyan sabap sang tabang ng Nyawa ng
Tohan.
15 Awgaid yang otaw na iyan kanan yang
Nyawa ng Tohan makasabot aw makahokom
sang kariko ng mga butang daw madyaw ba
atawa dili. Awgaid yang mga otaw na waa
ansan kanilan yang Nyawa ng Tohan, di silan
makasabot atawa makahokom sidto na otaw.
16 Kay aon yakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Way manosiya na yamatigam sang dumduman
ng Tohan.

Aw way oman manosiya na makatowada
kanan.”†
Awgaid kita na yagapangintoo, yang kanatun
dumduman mag-onawa ng dumduman ng Al-
masi.

3

Makapantag sang mga Sogowanun ng Tohan

1 Mga kalomonan ko, singaon ansan pa ako
kamayo wa ako paka-indo kamayo na mag-
onawa kamo ng mga otaw na mabagsug yang
pagpangintoo aw ansan kamayo yang Nyawa
ng Tohan. Kay kamo mag-onawa sang mga
otaw na kadodonya pa gaid yang dumduman aw
maynang mga isu pa yang pagpangintoo.
2 Agaw, yang pyaga-indo ko kamayo sidto na
wakto yang maynang gatas gaid kay di pa mayo
masabot yang maum na indowan na mag-onawa
ng matigas na pagkan. Aw maskin adon di pa
kamo makasabot sang maum na indowan
3 kay sampay adon yagapangagad pa kamo
sang kadodonyai na batasan. Kay aon ansan
kamayo yang pagkasina aw yang panagtanam.
Aw idto yang tanda na yagapangagad pa kamo
sang napso mayo mag-onawa ng kadaigan na
mga otaw adi sang donya aw kanang manosiya
gaid yang dumduman mayo.
4 Kay tanawa mayo, aon kadaigan kamayo na
yagalaong, “Pyangagadan ko yang pyaga-indo ni
Paulus.” Aw aon oman kadaigan na yagalaong,
“Si Apolos yang pyangagadan ko.” Na, yang idto

† **2:16** 2:16 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 40:13.

na panagdinapigay mayo yang tanda na kanang
manosiya pa gaid yang dumduman mayo.

5 Na, sino kadi si Apolos aw sino oman ako?
Mga sogowanun gaid kami ng Tohan na yaga-
indo kamayo aw sabap sinyan yagapangintoo
kamo kang Isa Almasi. Yaga-inang gaid kami ng
gawbuk na pya-inang ng Tagallang sang kada isa
kanami.
6 Ako yang maynang yagatanum, aw si Apolos
yang maynang yagabisbis. Awgaid yang Tohan
da yang yagapatorin sang tanum.
7 Agaw, dili dait bantogon yang yagatanum
atawa yang yagabisbis. Awgaid yang Tohan da
yang dait pojiun kay yan yang yagapatorin sang
tanum.
8 Yang yagatanum aw yagabisbis way
pyagabidaan, aw abarasan ng Tohan yang kada
isa kanilan sobay sang gawbuk na ininang nilan.
9 Kami na yaga-indo aw yaga-osiyat, mga
kaupudanan kami sang gawbuk para sang To-
han. Aw kamo na pyaga-indowan nami maynang
pawa ng Tohan na pyagagawbukan nami.

Aw main oman kamo ng baay na pyatokod ng
Tohan.
10 Sabap sang gawbuk na yatag kanak ng
Tohan, ako yang mag-onawa ng matigamay na
panday na yaga-inang ng pondasyon ng baay.
Aw yang kadaigan na maggawbukay yagapa-
dayon magpa-indug ng baay. Awgaid yang
kada isa kanilan, dait na dadayawon nilan yang
gawbuk nilan.
11 Kay way sino-sino na makabutang ng lain pa
na pondasyon kaysang pondasyon na byutang da

na yan si Isa Almasi.
12 Awgaid lain-lain yang materiyales na mag-
amit ng mga otaw sang pagpa-indug ng baay
sa babaw sinyan na pondasyon. Aon mga
otaw na yang gyamit nilan yang mag-onawa
ng bowawan, pilak atawa mahal na mga bato.
Yang kadaigan oman yagagamit ng mag-onawa
ng kaoy, kogon atawa sorilap.
13 Aw sang madatung na mga allaw makita
yang gawbuk ng kada isa kanilan daw madyaw
ba atawa dili. Kay sang Allaw ng Paghokom
akatigaman da daw ono yang materiyales na
gyamit nilan kay tistingan ng Tohan yang gaw-
buk nilan pina-agi sang atoon.
14 Kong yang pya-indug ng sangka otaw di
amasonog, amakadawat yan ng baras.
15 Awgaid kong amasonog yang pya-indug nan,
way gaid baras na amadawat nan. Yang otaw
mismo amalowas, awgaid main yan ng otaw na
yalowas sikun sang yamasonog na baay.

16 Wa ba mayo akatigami na kamo na yaga-
pangintoo sang Almasi mag-onawa ng baay na
pyaga-uyaan ng Tohan kay iyan kamayo yang
Nyawa ng Tohan?
17 Na, kong aon otaw na asapadan nan yang
pyaga-uyaan ng Tohan, asapadan oman yan ng
Tohan kay sotti yang pyaga-uyaan ng Tohan. Aw
kamo da yang pyaga-uyaan nan.

18 Ayaw mayo paglimbongi yang sarili mayo.
Kong aon otaw ansan kamayo na yagadum-
dum na tanto yan matigam sang kadodonya na
katigam, madyaw pa aw tarikodan da nan yan

na katigam untak ka-aonan yan ng bunna na
katigam sikun sang Tohan.
19 Kay yang katigam adi sining donya maynang
kasanguan gaid adto sang Tohan. Kay aon
yakasorat sang Kitab na yagalaong, “Yang mga
mangkatigam, yamalitag silan ng Tohan sabap
sang sarili nilan na katigam.”*
20 Aw yakasorat oman sang Kitab na “Ya-
matigam yang Tohan na way siyat yang dumdu-
man ng matigam.”†
21 Agaw, di dait na ipa-ambog mayo yang
katigam ng abir sino na otaw na yaga-indo
kamayo. Kay sang kabunnaan, yang kariko
nami yatag ng Tohan kamayo para sang kamayo
kadyawan.
22 Kami ni Apolos aw si Pitros, syogo kami
ng Tohan untak tomabang kamayo. Aw maskin
oman yani na donya, kinabowi aw yang ka-
matay, yang mga butang na ya-inang da aw mga
butang na ma-inang pa sang madatung na mga
allaw, yan kariko yatag kamayo ng Tohan.
23 Aw kamo, sakop kamo ng Almasi aw yang
Almasi sakop ng Tohan.

4

Makapantag sang mga Sahabat ng Almasi

1 Agaw, dait na dumdumun mayo kami na
mga sogowanun ng Almasi na syarigan ng Tohan

---

* **3:19** 3:19 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Ayob 5:13. † **3:20** 3:20 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Jabor 94:11.

sang pagpatigam ng kabunnaan na wa akatigami
singaon.
2 Aw kyatigaman mayo na yang dait sang otaw
na syarigan ng kanan amo na ipakita nan na yan
bunna na kasarigan.
3 Na, way bali kanak kong kamo atawa lain pa
na mga otaw yang magahokom kanak kay way
kapatot mayo maghokom kanak. Maskin ako, di
ako magahokom sang sarili ko daw madyaw ba
yang gawbuk ko atawa dili.
4 Mapoti yang pangatayan ko, awgaid di yani
karim ipasabot na waa day dosa ko. Kay yang
Tagallang da gaid yang matigam aw yan da yang
magahokom daw madyaw ba yang ininang ko
atawa dili.
5 Agaw, ayaw kamo paghokom sang abir sino
sarta wa pa adatung yang osto na wakto. Tagadi
mayo yang pagbarik ng Tagallang na si Isa Al-
masi. Kay pagdatung nan, ipatigam da nan yang
maskin ono na tinago na iyan sang kadugguman,
abir pa yang iyan sang dumduman ng otaw.
Aw ansinyan amakadawat yang kada isa ng
pagbantog sikun sang Tohan sobay sang gawbuk
na ininang nilan.
6 Mga kalomonan ko, sang kariko sini na
pyagalaong ko kamayo ininang ko si Apolos aw
yang sarili ko ng opamaan para kamayo kay
untak sabap sang ininang nami masabot mayo
yani na pyaglaongan na di dait maglampas sang
yakasorat sang Kitab. Agaw, dili ng madyaw
kong aon pyalabi mayo aw aon dyaog-daog
mayo.
7 Nanga yagadumdum kamo na labaw kamo

sang kadaigan? Sino kadi yang yaga-atag ka-
mayo ng kariko na iyan kamayo? Di ba yang
Tohan? Na, kong maynan, nanga pyagabantog
mayo yang ginawa mayo na maynang kamo da
yang pyagasikunan ng kariko ninyan?
8 Na, sang dumduman mayo madyaw da yang
kabutang mayo! Maynang iyan kamayo yang
kariko ng kinaanglan mayo aw waa day kolang
kamayo! Sagaw, maynang mga pangoo da kamo
na yagadato sang kadaigan na mga sakop ng
Tohan sarta kami way kapatot magdato kanilan.
Ah, kong bunna pa gao na yagadato da kamo
untak kami oman makadato upud kamayo!
9 Na, bain kanak, kami na mga sahabat ng
Almasi, maynang byutang kami ng Tohan sang
bali na kairap na kabutang. Mag-onawa kami
ng piniriso na pyagahokom na apatayun sarta
pyakatanawan kami ng kariko ng mga otaw aw
maskin pa ng mga malaikat.
10 Sang dumduman ng mga otaw mag-onawa
kami ng sangu sabap sang pagpangagad nami
sang Almasi. Awgaid kamo, sang dumduman
mayo mga matigam kamo tanto sabap sang
pagkasambok mayo sang Almasi! Maloya kono
kami, awgaid kamo mabagsug! Byantog kamo
ng mga otaw, awgaid kami, dyaog-daog.
11 Sampay adon pyagasabaran nami yang
kagutum aw kaangga aw yamangkalasi da yang
kanami dagom. Pyasakitan kami ng mga otaw
aw way kanami pyaga-uyaan.
12 Yamaningkamot kami maggawbuk untak
aon kanami panginabowian. Kong aon ya-
maminta kanami, pyangayowan nami silan ng

kadyawan adto sang Tohan. Kong pyaga-
pasikotan kami ng mga otaw, pyagasabaran da
gaid nami.
13 Kong aon yagalaong ng maat makapantag
kanami, pyagabausan da gaid nami ng pyaglaon-
gan na madyaw. Awgaid sampay adon yagadum-
dum yang mga otaw na mag-onawa gaid kami ng
dagut sang donya na way kono siyat.
14 Na, wa ako pagasorat nini untak pakamo-
mowaan ta kamo kondi untak indowan ta kamo
kay mag-onawa kamo ng mga anak ko na
pyasaya ko.
15 Kay maskin linibo da yang yaga-indo ka-
mayo ng makapantag sang Almasi, sambok da
gaid yang mag-onawa ng ama mayo. Mga anak
ta kamo sang pagpangintoo kang Isa Almasi
kay ako yang ona na yagapayapat kamayo ng
Madyaw na Gogodanun.
16 Agaw, pangayoon ko kamayo na sonodon
mayo yang addat ko.
17 Aw untak ma-inang mayo yani, pyadaa ko
ansan kamayo si Timotiyo na yan maynang
anak ko oman sang pagpangintoo. Dakowa
yan sang pangatayan ko aw kasarigan yan sang
pagpangagad sang Tagallang. Yan da yang
magapadumdum kamayo ng madyaw na addat
na pyangagadan ko sabap sang pagpangintoo ko
kang Isa Almasi. Aw idto oman yang addat na
pyaga-indo ko sang kariko ng mga jamaa abir
wain na banwa.
18 Na, yamatigam ako na aon pilangka otaw
ansan kamayo na yagapa-ambog kay pagtoo
nilan na di ako maka-aon kamayo.

19 Awgaid kong kahanda ng Tohan makadto
ako kamayo adon ng madari. Aw ansinyan tana-
won ko idtong mga yagapa-ambog daw matigam
gaid silan maglaong-laong atawa bunna ba na
iyan kanilan yang kabarakat ng Tohan.
20 Kay yang kabunnaan, kong yang Tohan yang
yagadato sang kanatun kinabowi, akatigaman
yani dili sabap sang pyaglaongan ta kondi sabap
sang kabarakat ng Tohan na iyan sang kanatun
kinabowi.
21 Agaw adon, pagpili kamo daw wain yang
karim mayo. Pagkansan ko kamayo, karim mayo
na akadamanan ta kamo atawa akaoyan ta kamo
aw madyaw yang pagbaaw ko kamayo?

5

Makapantag sang Pagjina

1 Adon, yadungug ko na aon kono sambok na
kaupudanan mayo na yagajina. Bali na kaat ng
ininang ninyan na otaw kay yagasaid kono yan
sang asawa ng kanan ama. Na, maskin yang mga
otaw na wa apangintoo sang Tohan di mag-inang
ng maynan.
2 Awgaid kamo, yagapa-ambog pa kamo sang
kabutang mayo maskin aon ikasaway ansan
kamayo! Dait na yamarido gao kamo sabap sang
ininang nidtong otaw. Aw yang otaw na yagajina
pyalogwa da gao mayo sikun sa jamaa mayo.
3 Na, maskin wa ako ansan kamayo, maynang
iyan oman ako kamayo kay yabay ta kamo
kadumduman. Aw sabap sang kapatot na yatag
kanak ni Tagallang Isa yokoman da ko yang

idtong otaw na yaga-inang ng kadopangan na
maynang bunna na iyan ako kamayo.
4 Agaw, maynini yang dait mayo inangun.
Kong magtipon kamo aw ansan kamayo yang
kabarakat ni Isa na kanatun Tagallang, dum-
duma mayo na iyan oman ako kamayo. Aw
sabap sang kapatot ni Tagallang Isa
5 palogwaun da mayo idtong otaw sikun sang
jamaa aw i-atag da mayo yan sang Saytan
untak pasikotan yan. Kay kong maynan, basin
atarikodan da nan yang maat na napso nan
untak malowas pa yang nyawa nan sikun sang
kasiksaan sang allaw na magahokom da yang
Tagallang sang manosiya.
6 Na, dili ng madyaw yang pagpa-ambog mayo.
Wa kadi mayo akatigami na maskin yang tagbis
gaid na labadora makapatobo sang tibok masa?
Na, mag-onawa sinyan, maskin isa gaid ansan
kamayo yang yaga-inang ng maat, sang orian
amadaa oman yang kadaigan adto sang kaatan.
7 Agaw biyai da mayo yang maat na batasan
mayo na mag-onawa ng labadora untak ma-
inang kamo ng sotti na mga otaw na mag-onawa
ng bago na masa na way dyari na labadora.
Aw sang kabunnaan, sotti da kamo sa adapan
ng Tohan kay yagpakamatay yang Almasi para
kanatun-mayo. Kay mag-onawa ng karniro na
syobari ng mga Yahodi sang Pakaradyaan ng
Paglabay, pyakorban yan adto sang Tohan untak
makamang yang dosa ng manosiya.
8 Agaw, kong kita adon somobay sini na
pakaradyaan, di oman kita makan ng pan na
aon labadora. Yang karim ko ipasabot na kita

na yagapangintoo sang Almasi, biyaan da natun
yang kariko ng kaatan aw kamasiyatan. Aw
sikun sang sotti na pangatayan apangagadan
natun yang kabunnaan.
9 Na, sang kanak sorat na pyadaa ko kamayo
singaon pyagalaong ko kamayo na ayaw kamo
pag-agad-agad sang mga otaw na yaga-inang ng
kadopangan.
10 Awgaid yang mga otaw na karim ko ipasabot
dili ng mga otaw na wa apangintoo sang Almasi
na yaga-inang ng kadopangan atawa yaganapso
sang kakawasaan, mga kawatan atawa mga
yagasambayang sang mga barhala.* Kay kong
silan yang alikayan mayo, na, kinaanglan na
apanawan da mayo yani na donya.
11 Awgaid yang karim ko ipasabot na ayaw
kamo pag-agad-agad sang mga otaw na ya-
galaong na lomon mayo silan sang pagpangintoo
awgaid maat yang ininang nilan kay yaga-inang
silan ng kadopangan atawa yaganapso silan
sang kakawasaan, yagasambayang silan sang
mga barhala atawa yagalaong silan ng maat
makapantag sang kapag-onawa nilan, paralasing
silan atawa mga kawatan. Di kamo dait mag-
upud kanilan na maskin pa sang pagkan.
12-13 Na, way kapatot ko maghokom sang mga
otaw na wa apangagad sang Almasi. Yang Tohan
da yang magahokom kanilan. Awgaid yang
dait natun inangun na tanawon ta yang ininang
ng mga kalomonan ta sang pagpangintoo daw

* **5:10** 5:10 Kong palabiun ng otaw yang maskin ono na butang kaysang Tohan mag-onawa da yan sang *pagsambayang sang mga barhala.*

madyaw ba atawa dili. Kay yakasorat sang Kitab,
laong nan, “Papanawa mayo sikun kamayo yang
darowaka na mga otaw.”†

6

Di dait Magkaso sang mga Kalomonan sang Pagpangintoo

1 Adon, aon ipaglaong ko kamayo makapantag
sang pagpa-osay. Sawpama aon isa ansan ka-
mayo na aon riklamo sang sambok na lomon nan
sang pagpangintoo. Nanga di kamo mamomowa
komadto sang maghohokom na wa apangintoo
sang Almasi untak magpa-osay ng kaso mayo?
Nanga di kamo magpa-osay adto sang mga otaw
na sakop ng Tohan?
2 Wa kadi mayo akatigami na sang Allaw na
Maori, kita na mga sakop ng Tohan magahokom
sang mga otaw na wa apangintoo sang Tohan?
Na, kong aon kapatot mayo maghokom kanilan,
nanga di kamo makapa-osay ng tagbi na mga
problima mayo?
3 Wa kadi mayo akatigami na sang madatung
na allaw kita da yang magahokom maskin pa
sang mga malaikat? Na, nanga kono di kita
makapa-osay ng mga problima sang kanatun
kinabowi?
4 Idto sagaw, kong aon mga problima atawa
pyagalalisan mayo, nanga adto pa mayo ipa-
osay sang mga maghohokom na way labot sang
jamaa?

---

† **5:12-13** 5:13 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Tawrat, Pangagama 17:7.

5 Kamomowaan da mayo yan! Mapakay ba na
way maskin isa ansan kamayo na matigam mag-
osay ng pyagalalisan ng mga kalomonan?
6 Maglomon saba kamo sang pagpangintoo.
Awgaid ono yang ininang mayo? Yagakaso kamo
ng lomon mayo aw adto pa sa atobangan ng mga
otaw na wa apangintoo sang Almasi!
7 Na, yang pag-inang ng kaso adto sang lomon
mayo, dakowa na sayup mayo. Madyaw pa aw
pasagdan da gaid mayo yang otaw na yaga-inang
kamayo ng maat atawa yagalimbong kamayo.
8 Awgaid kamo da mismo yang yaga-inang ng
maat aw yagalimbong na maskin pa sang mga
kalomonan mayo.
9 Di ba yamatigam da kamo na yang mga
darowaka di makasuud sang pyagdatowan ng
Tohan? Agaw, ayaw mayo paglimbongi yang
ginawa mayo kay di sagaw makasuud sang
pyagdatowan ng Tohan yang maskin sino na
yaga-inang ng kadopangan atawa yagasam-
bayang sang mga barhala, yang yagajina, atawa
yang usug aw bobay na yaga-inang ng kadopan-
gan sang kapag-onawa nilan na usug atawa
bobay.
10 Di oman makasuud yang mga kawatan
atawa mga otaw na yaganapso sang
kakawasaan, mga paralasing, mga otaw na
yagalaong ng maat makapantag sang kapag-
onawa nilan atawa mga limbongon.
11 Aon mga otaw ansan kamayo na yaga-inang
ng mayninyan singaon. Awgaid adon yampon da
kamo ng Tohan sang mga dosa mayo aw tyarima
da nan kamo na matorid. Aw pinili kamo

ng Tohan na mga sakop nan. Yagadumdum yang Tohan na matorid da kamo adon sabap sang ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang aw sabap oman sang kabarakat ng Nyawa ng kanatun Tohan.

Yang kanatun Badan para oman sang Tohan

12 Na, basin aon mga otaw ansan kamayo na yagalaong, "Mapakay ko inangun yang maskin ono na kyallinian ko." Bunna saba yan, awgaid dili ng kariko ng kyallinian mayo maka-pagkadyaw kamayo. Maskin ako, mapakay ko inangun yang abir ono na kyallinian ko, awgaid di ko karim na ma-inang ako ng allang ng maskin ono na kallini ko.
13 Basin aon oman kadaigan na yagalaong, "Yang pagkan byaoy ng Tohan para gaid sang dubdub natun aw yang dubdub oman byaoy nan untak kalasakan ng pagkan." Bunna yan awgaid madatung yang allaw na amawaa da yang pagkan, kanatun dubdub aw maskin pa yang kanatun badan. Mapakay natun inangun yang maskin ono na kyanapsowan ta. Awgaid yang kanatun badan wa abaoya ng Tohan untak gamitun natun sang pagjina awgaid untak gamitun natun sang pagbantog sang Tagallang. Aw yang Tagallang oman yang yaga-atiman sang kanatun badan.
14 Aw sang Allaw na Maori abowiun oman ng Tohan yang kanatun badan sabap sang kanan kabarakat mag-onawa ng pagbowi oman nan kang Tagallang Isa.
15 Di ba kyatigaman mayo na kita-kamo na yagapangintoo sang Almasi mga sakop da nan?

Na, kong matandi yani sang sambok na otaw,
mag-onawa da kita ng mga bain ng badan ng
Almasi. Agaw adon, sabap ng mga bain kita sang
badan ng Almasi di mapakay na magasaid kita
sang sambok na bobay na yagakadopang.
16 Atawa basin wa mayo akatigami na
kong magasaid yang usug sang bobay na ya-
gakadopang, magakasambok da yang badan ni-
lan. Kay yakasorat sang Kitab makapantag sang
usug aw bobay na "Silan dowa, sambok da yang
badan nilan."*
17 Awgaid sino-sino yang yagakasambok kang
Tagallang Isa, yagakasambok da yang kanilan
pangatayan adto kanan.
18 Na, paglikay sagaw kamo ng pagjina. Kay
yang kadaigan na mga dosa na ininang ng otaw
way labot sang kanilan badan. Awgaid yang
otaw na yagajina, yakadosa da yan sang sarili
nan na badan.
19 Wa ba mayo akatigami na yang badan mayo
mag-onawa ng baay na pyaga-uyaan ng Nyawa
ng Tohan na yatag nan kamayo? Agaw, kamo dili
ng tagtomon ng badan mayo kondi yang Tohan.
20 Dakowa yang bayad ng Tohan kamayo untak
ma-inang kamo ng mga sakop nan. Agaw, gamita
mayo yang badan mayo sang pama-agi na maka-
atag ng kabantog sang Tohan.

7

Makapantag sang Pagpangasawa

---

* **6:16** 6:16 Tanawa sa Kitab Tawrat, Tagna Donya 2:24.

1 Na adon, makapantag sang mga osip na
syorat mayo kanak, maynini yang ikapaglaong
ko kamayo. Bunna yang pyagalaong mayo na
madyaw kong yang sambok na otaw di aman-
gasawa.
2 Awgaid untak kalikayan yang pagjina,
madyaw pa kong yang usug amangasawa aw
yang bobay oman magabana.
3 Aw kamo na aon day asawa atawa bana
mayo, kinaanglan na apangagadan mayo yang
kallini ng kaupud mayo. Dili ng madyaw na yang
usug, di nan saidan yang asawa nan atawa yang
bobay di magpasaid sang bana nan.
4 Kay yang bobay na aon day kanan bana di
da makabuut sang sarili nan na badan, awgaid
yang kanan bana. Mag-onawa sinyan, yang usug
na aon day kanan asawa di da makabuut sang
sarili nan na badan, awgaid yang kanan asawa.
5 Agaw, ayaw mayo pagsopaka yang kallini
ng asawa atawa bana mayo yatabiya kong ya-
gasabot kamo na di kamo magsaid kay untak
magamit mayo yang panahon para sang pag-
dowaa. Awgaid pagkatapos san, magabarik da
oman kamo sang kya-anadan mayo inangun.
Madyaw yani untak di kamo madaa ng sasat ng
Saytan kay basin di da kamo makapogong ng
napso mayo.
6 Na, idto yang pyagalaong ko kamayo untak
katigaman mayo daw ono yang mapakay mayo
inangun, awgaid dili yan ng sogo ko.
7 Kay sang kabunnaan, karim ko gao na yang
kariko mayo magsiling kanak na way asawa.
Awgaid yamatigam ako na dili kita parias aw

lain-lain yang yatag kanatun ng Tohan.

8 Adon, kamo na waa pay asawa atawa
bana kipat oman yang mga biyoda, yani yang
ipaglaong ko kamayo na madyaw kong di da gaid
kamo magaminyo na mag-onawa kanak.
9 Awgaid kong di mayo kapogongan yang
napso mayo, na, pagminyo da kamo. Madyaw
pa yang amangasawa atawa magabana kaysang
aka-irapan kamo ng pagpogong ng napso mayo.

10 Adon, kamo na aon day asawa atawa bana,
aon sogo ko kamayo. Yani na sogo wa pagasikun
kanak awgaid sang kanatun Tagallang na si Isa
Almasi kay yagalaong yan na yang bobay di
mapakay magbiya sang kanan bana.*
11 Awgaid kong aon bobay na magabiya sang
kanan bana, di mapakay na magabana da oman
yan ng tuna pa na usug. Awgaid mapakay yan
magbarik sang kanan bana aw mag-inamponay
da silan. Na, yang usug oman, di mapakay na
buagan nan yang asawa nan.

12 Adon, aon oman ipaglaong ko sang kadaigan
pa na mga magasawa. Aw yani na ipaglaong ko
dili ng sogo ng Tagallang kondi yang kanak gaid
dumduman. Kong aon usug na yagapangintoo
sang Almasi na yang kanan asawa wa apangin-
too, di nan dait buagan yang kanan asawa sarta
karim pa nan magpabilin adto kanan.
13 Mag-onawa sinyan, kong aon bobay na
yagapangintoo sang Almasi na yang kanan bana

---

* **7:10** 7:10 Makapantag sang pyagasogo ni Isa Almasi tanawa sa Kitab Injil, Matiyo 5:32 aw Markos 10:2-12.

wa apangintoo, di nan dait buagan yang bana
nan sarta karim pa nan magpabilin adto kanan.
14 Kay yang bobay di amabatar sabap sang
kanan bana na wa apangintoo kondi yang bana
ma-inang ng sotti sabap sang kanan asawa na
yagapangintoo. Mag-onawa oman sinyan yang
pagtanaw ng Tohan sang bana na yagapangintoo
na yang kanan asawa wa apangintoo. Kay kong
dili ng maynan, yang mga anak nilan amasiling
da ng mga anak ng wa apangintoo. Awgaid sang
kabunnaan, tyarima silan ng Tohan na sotti.
15 Awgaid kong yang asawa atawa bana na
wa apangintoo sang Almasi karim magbiya ng
bana atawa asawa nan na yagapangintoo, dait
yan togotan. Sang mayninyan na kabutang
mapakay na yang yagapangintoo magbuag ng
asawa atawa bana nan kay pinili kita ng Tohan
untak malinaw yang kanatun kinabowi.
16 Awgaid kong di silan magbuag, na, basin
amadaa pa yang bana sang pagpangintoo sabap
sang asawa nan atawa yang asawa amadaa pa
sang pagpangintoo sabap sang bana nan untak
malowas oman silan.

Makapantag sang Pagpabilin sang Kabutang na Yatag kamayo ng Tohan

17 Adon, yang kada isa kamayo dait magpabilin
sang kabutang na yatag kamayo ng Tagallang
sang wakto na pinili kamo ng Tohan untak
magpangagad sang Almasi. Maynan yang pyaga-
indo ko sang kariko ng mga jamaa.
18 Sawpama, yang otaw na yamatoli da dadaan
bago pa yan magpangagad sang Almasi, mag-

apabilin da gaid yan sinyan na kabutang nan.
Aw yang otaw na wa pa akatoli bago pa yan
magpangagad sang Almasi, di kinaanglan na
magapatoli pa.
19 Kay daw yamatoli atawa wa, dili yan ng
barapantag adto sang Tohan. Awgaid yani
yang barapantag na amangagad kita sang mga
sogowan nan.
20 Agaw madyaw kong yang kada isa kanatun
magpabilin sang kabutang na yatag kanatun
sang wakto na pinili kita untak magpangagad
sang Almasi.
21 Kong sawpama dadaan kaw na allang
sang wakto na pinili kaw ng Tohan, ayaw da
pagkarido ng kabutang mo. Awgaid kong aon
logar na amakalogwa kaw sikun sang pagka-
allang mo, madyaw oman.
22 Kay kong ikaw sambok na allang sang wakto
na pinili kaw ni Tagallang Isa untak magpanga-
gad kanan, di da kaw ng allang sa adapan nan.
Mag-onawa sinyan, kong ikaw dili ng allang sang
wakto na pinili kaw ng Almasi, ya-inang da kaw
ng allang nan.
23 Dakowa yang bayad ng Tohan sang paglowas
nan kamayo sikun sang kadosaan. Agaw, ayaw
da kamo pagpa-allang oman sang mga otaw.
24 Idto sagaw, mga kalomonan ko, maskin
ono yang kabutang ng kada isa kamayo sang
wakto na pinili kamo ng Tohan untak ma-inang
ng sakop ng Almasi, padayon kamo disidtong
kabutang mayo aw pangagadi mayo yang Tohan.

Makapantag sang mga Otaw na way Asawa

atawa Bana

25 Adon, makapantag sang mga otaw na way
asawa atawa bana, way sogo ko kamayo sikun
sang Tagallang. Awgaid ipaglaong ko kamayo
yang kanak dumduman kay ako sambok na
otaw na kasarigan sabap sang looy kanak ng
Tagallang.
26 Agaw, bain kanak madyaw pa kong yang
sambok na otaw di da gaid magminyo sabap sang
bali na kasikotan adon na panahon.
27 Na, kong aon day asawa mo, ayaw da
pagbuagi. Awgaid kong waa pay asawa mo, ayaw
da gaid magpangasawa.
28 Awgaid sawpama amangasawa da kaw, di
kaw makadosa. Mag-onawa sinyan, kong yang
sambok na daaga magabana, di oman yan maka-
dosa. Awgaid yagalaong ako na madyaw pa kong
di da gaid kamo magminyo kay karim ko na
makalikay kamo ng kasikotan na aka-agian ng
mga otaw na yamaminyo.
29 Mga kalomonan ko, yang karim ko ipasabot
na madari da domatung yang kataposan ng
donya. Agaw sikun adon, kamo na mga minyo,
atimana mayo yang kamayo gawbuk para sang
Tagallang na maynang way asawa atawa bana
mayo.
30 Mag-onawa sinyan, yang mga otaw na ya-
gatiyao, di dait na abay silan magkarido. Aw
yang mga yamasowat, di dait na yang kasowat
gaid nilan yang abay nilan dumdumun. Aw yang
mga otaw na yagabili ng mga butang, di dait
dumdumun na magapabilin adto kanilan yang
pyamili nilan.

31 Yang maskin ono na kadodonya na inang ng
otaw di nan dait palabiun sang pangatayan nan.
Kay madatung yang allaw na yang kariko na adi
sining donya amawaa.†

32 Agaw, yang karim ko gao na makalikay kamo
sang mga butang na makasasat sang kamayo
dumduman. Yang otaw na way asawa, way
lain na kyaridowan nan kondi yang paggawbuk
para sang Tagallang aw karim nan na amasowat
kanan yang Tagallang.
33 Awgaid yang otaw na aon kanan asawa,
yang kyaridowan nan yang panginabowi adi
sang donya kay karim nan na amasowat yang
kanan asawa.
34 Agaw yamabain yang dumduman nan.

Mag-onawa oman sinyan yang kabutang ng
mga bobay. Yang bobay na way bana, daw
biyoda atawa daaga pa, way lain na kyaridowan
nan kondi yang paggawbuk para sang Tagallang.
Kay karim nan magpangagad sang Tagallang
sikun sang tibok nan na pangatayan aw kusug.
Awgaid yang bobay na aon kanan bana, yang
kyaridowan nan yang mga butang adi sining
donya kay karim nan na amasowat yang kanan
bana.
35 Na, pyagalaong ta kamo sini untak kamo
katabangan aw dili untak kamo pa-irapan.
Karim ko na inangun mayo yang osto aw

† **7:31** 7:29-31 Yang karim ipasabot sini na mga ayatan na yang kaminyoon, yang karido atawa kasowat aw maskin pa yang kakawasaan di dait ma-inang ng babag sang paggawbuk para sang Tagallang.

madyaw. Aw karim ko oman na way makababag
sang pagpangagad mayo sang Tagallang.
36 Adon, makapantag sang usug na aon tawas
nan, yani yang towada ko. Kong yagadum-
dum yang usug na dili ng osto kong di nan
pangasawaun yang tawas nan labi da kong
mataas da yang idad nan, aw kong di oman yan
makapogong sang napso nan, madyaw pa kong
magaminyo da silan. Dili yani ng dosa.
37 Awgaid kong aon usug na yagabuut ng
ginawa nan na di da yan amangasawa sang
tawas nan kay sang dumduman nan madyaw
yani para kanan aw makapogong oman yan ng
napso nan, na, mapakay na di silan magaminyo
aw madyaw oman yang ininang nilan.
38 Agaw, yang amangasawa sang tawas nan,
madyaw yang ininang nan. Awgaid yang di
amangasawa, mas madyaw pa yang ininang nan.
39 Adon, yang bobay na minyo da, di mapakay
na magabana da oman mintras bowi pa yang
kanan bana. Awgaid kong yamatay da yang
kanan bana, mapakay na magabana da oman
yan sang abir sino na kyallinian nan. Awgaid
kinaanglan na yan na usug yagapangagad oman
kang Isa Almasi na kanatun Tagallang.
40 Awgaid sang kanak dumduman labi pa yang
kasowat nan kong di da yan magabana oman.
Na, yani tambag ko gaid, awgaid yagapangintoo
ako na yang dumduman ko yagadan oman ng
Nyawa ng Tohan.

8

Makapantag sang Pagkan na Pyasampay sang mga Barhala

1 Adon, ipaglaong ko kamayo yang maka-
pantag sang pagkan na pyasampay adto sang
mga barhala. Bunna yang pyagalaong mayo na
kyatigaman natun-mayo na yang mga barhala
way kabarakat. Awgaid yang katigam mayo ya-
inang oman ng sabap nanga yagapa-ambog da
kamo. Na, yang katigam di makatabang sang
mga kaupudanan ta. Awgaid yang pagpakita ng
looy, idto yang makapabagsug sang pagpangin-
too nilan.
2 Kay yang otaw na yagadumdum na yan
matigam, sang bunna-bunna wa pa nan
akatigami yang dait nan katigaman.
3 Awgaid yang otaw na yagapakadakowa sang
Tohan sang pangatayan nan, dyawat yan ng
Tohan na kanan sakop.

4 Agaw adon, makapantag sang karni na
pyasampay adto sang mga barhala daw mapakay
ba kanun atawa di, yani yang ikapaglaong ko
kamayo. Kyatigaman saba natun na yang mga
barhala dili ng bunna aw sambok da yang bunna
na Tohan.
5 Kay maskin aon pyagalaong na mga tagallang
adto sang langit aw adi sang lopa, aw maskin
madaig yang aon kapatot aw kabarakat na
pyanagallang ng mga otaw,
6 kyatigaman natun na sambok da yang Tohan.
Yan yang kanatun Ama na yagabaoy ng kariko
ng mga butang aw yan oman yang pyangagadan
natun. Aw sambok da yang Tagallang na si Isa
Almasi. Sabap kanan byaoy yang kariko ng mga

butang aw sabap oman kanan yatagan kita ng
bago na kinabowi.

7 Awgaid aon kadaigan na mga kalomonan
natun na wa akatigam na dili ng bunna yang
mga barhala. Kay sampay adon iyan pa sang
dumduman nilan yang kya-anadan nilan sang
wakto na yagasambayang pa silan sang mga
barhala. Agaw, kong koman silan ng karni
na pyasampay sang mga barhala, yamarido da
yang ginawa nilan kay yagadumdum silan na
yakadosa da silan.
8 Awgaid sang kabunnaan, yang pagkan way
labot sang relasyon natun adto sang Tohan. Kay
way kalainan adto sang Tohan daw makan kita
ng pyasampay sang mga barhala atawa di.

9 Awgaid maskin bunna na mapakay mayo
kanun yang abir ono na pagkan, pagbantay
kamo untak di kamo ma-inang ng pyagasabapan
ng pagpakadosa ng sambok na lomon mayo na
dili ng mabagsug yang pagpangintoo.
10 Kay kong sawpama kamo na yamatigam dili
ng dosa yang pagkan ng karni na pyasampay
sang mga barhala, akitaun kamo ng sambok
na lomon mayo na wa akatigam sinyan, na
yakan kamo adto sang pagsasambayangan ng
mga barhala, di ba magadumdum da oman yan
na makan ng karni maskin pa sang dumduman
nan dosa inyan?
11 Na adon, sabap sang katigam mayo daw
ono yang mapakay inangun amasapad da yang
pagpangintoo ng lomon mayo na kolang pa
yang pagsabot kay yagadowa-dowa da yan sang

kalowasan nan maskin yamatay yang Almasi
para oman kanan.
12 Na, sabap sang mayninyan na ininang mayo
yakadosa kamo sang Almasi. Aw yakadosa oman
kamo sang lomon mayo na dili ng mabagsug
yang pagpangintoo kay sabap kamayo yamarido
da yang ginawa nan kay yagadumdum yan na
yakadosa yan.
13 Idto sagaw, kong amadaa yang lomon ko
sang pagpakadosa kay makan ako ng karni na
pyasampay sang mga barhala, na, di da gaid
ako makan ng karni sarta bowi pa ako untak di
makadosa yang lomon ko sabap kanak.

9

Yang Kapatot ng Sahabat ni Isa Almasi

1 Tanawa mayo ako. Di ba aon kapatot ko
mag-inang ng maskin ono na kyallinian ko?
Bunna ako na sahabat kay yagapakita kanak si
Isa Almasi na kanatun Tagallang aw syogo nan
ako untak magpayapat ng kanan pyaglaongan.
Aw kamo yang bonga ng gawbuk na pya-inang
kanak ng Tagallang.
2 Maskin aon kadaigan na mga otaw na wa
apangintoo na ako sambok na sahabat, kamo da
yang yamatigam kay kamo mismo yang tanda ng
pagkasahabat ko kay yagapangagad kamo kang
Isa Almasi sabap kanak.
3 Na, yani yang tobag ko sang mga otaw na
yaga-osip daw bunna ako na sahabat atawa di.
4 Wa bay kapatot ko na pakanun ako ng mga
otaw na pyaga-osiyatan ko?

5 Wa bay kapatot ko mangasawa sang bobay
na yagapangintoo aw pa-agadun ko sang kanak
pagpanaw-panaw mag-onawa ng ininang ng
kadaigan pa na sahabat aw yang mga lomon ni
Isa sampay da kang Pitros?
6 Nanga, kami gaid ni Barnabas yang dait
maggawbuk para aon panginabowian nami?
7 Yadungug ba mayo na aon sondao na yan
mismo yang yagabayad ng soweldo nan? Aon
bay yagatanum na di makakan sang bonga ng
tinanum nan? Aon bay magbabantayay ng
karniro na di maka-inum ng gatas sikun sang
mga karniro na pyagabantayan nan?
8 Na, yani wa pagasikun sang dumduman gaid
ng manosiya kay iyan oman yan sang Hokoman
ng Tohan.
9 Kay aon yakasorat sang Hokoman ni Nabi
Mosa na yagalaong, “Ayaw pagbugkuta yang
baba ng karabaw na yagaguyuk ng omay.”* Na,
pagsogo sinyan ng Tohan, dili sigoro ng karabaw
gaid yang pyagadumdum nan.
10 Di ba kita na mga manosiya yang karim
nan kugdan nini na pyaglaongan? Uu sagaw,
yakasorat yani para kanatun. Kay yang yagadaro
aw yang yagagani, yagagawbuk silan kay aon
pyagatagadan nilan na kabain sikun sang abot.
11 Na adon, kami na yagapayapat kamayo,
mag-onawa kami sang yagasabod ng bini kay
yagasabod kami ng pyaglaongan ng Tohan sang
pangatayan mayo. Agaw dait gaid na atagan
oman mayo kami ng panginaanglan nami.

---

* **9:9** 9:9 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Tawrat, Pangagama 25:4.

12 Kong yang kadaigan na yagapayapat kamayo
aon kapatot ng pagpangayo kamayo ng pang-
inaanglan nilan, labi da oman kami. Awgaid
maskin aon kapatot nami, wa kami pagapangayo
kamayo. Yagasabar da gaid kami ng maskin ono
na kasikotan untak way makababag sang pag-
payapat ng Madyaw na Gogodanun makapantag
kang Isa Almasi.
13 Wa ba mayo akatigami na yang mga otaw
na yagagawbuk adto sang Baay ng Tohan, aon
amadawat nilan na pagkan sikun sang Baay ng
Tohan? Aw yang mga otaw na yagasobari ng
mga ayup na ipakorban adto sang Tohan, atagan
oman silan ng kabain sikun sang pyakorban
nilan?
14 Mag-onawa oman sinyan, yagasogo yang
Tagallang na yang mga yagapayapat ng Madyaw
na Gogodanun, dait silan atagan ng pangin-
abowian nilan ng mga otaw na yagapangintoo
sang Madyaw na Gogodanun na pyapayapat
kanilan.
15 Awgaid ako, maskin aon kapatot ko mangayo
ng panginaanglan ko, wa ako pagapangayo sang
maskin sino. Aw wa ako pagasorat sini adon
untak ako mayo atagan. Madyaw pa na amatay
da ako kaysang mangayo ako kamayo ng tabang
kay di ko karim na kawaan ako ng ikapasibantog
ko na yagapayapat ako ng way bayad.
16 Awgaid dili ng ipasibantog ko yang pagpaya-
pat ko ng Madyaw na Gogodanun kay sogo inyan
kanak ng Tohan na dait ko inangun. Maat sagaw
yang adatungan ko kong di ako magpayapat ng
Madyaw na Gogodanun!

17 Kong sawpama yagapayapat ako kay idto
yang karim ko inangun, aon gao atagadan ko
sikun sang mga otaw na pyaga-osiyatan ko aw
yani yang baras sang gawbuk ko. Awgaid
sabap ng syogo ako ng Tohan untak magpayapat,
inangun ko gaid daw ono yang syarig nan kanak.
18 Na, ono da kadi yang baras ko? Yang baras
ko yang kasowat ng ginawa ko na mapayapat
ko yang Madyaw na Gogodanun ng way bayad
maskin sagaw aon kapatot ko mangayo ng pang-
inaanglan ko.
19 Na, maskin dili ako ng allang sang abir sino,
ya-inang ako ng allang sang kariko untak madaig
yang mga otaw na amadaa ko sang pagpangintoo
kang Isa Almasi.
20 Kong adto ako sang mga Yahodi, pyagasonod
ko yang batasan ng mga Yahodi untak ko silan
madaa sang pagpangintoo sang Almasi. Maskin
dili ako sakop ng Hokoman ni Nabi Mosa, pyan-
gagadan ko inyan untak ko gaid madaa sang
pagpangintoo sang Almasi yang mga yasakop
sang Hokoman.
21 Aw kong adto oman ako sang mga dili ng
Yahodi na silan dili sakop sang Hokoman ng mga
Yahodi, ya-inang ako ng mag-onawa kanilan aw
pyagasonod ko yang batasan ng dili ng Yahodi
untak silan oman yang madaa ko sang pagpang-
intoo sang Almasi. Na, wa yan pagapasabot na
wa ko apangagadi yang kasogowan ng Tohan kay
sang kabunnaan, sakop ako ng kasogowan ng
Almasi.
22 Aw kong adto ako sang mga yagapang-
intoo na di pa abay makasabot sang matorid

na indowan, yagasiling oman ako kanilan untak pabagsugun ko yang kanilan pagpangintoo. Agaw, yamaningkamot ako mag-agad-agad sang kariko ng mga otaw kay untak sang maskin ono na pama-agi madaa ko maskin pilangka otaw da gaid sang pagpangintoo sang Almasi kay untak malowas silan sikun sang kasiksaan.

23 Na, yang kariko sinyan ininang ko untak magkadaig yang mga otaw na yagapangintoo sang Madyaw na Gogodanun aw untak makaupud ako kanilan sang pagdawat ng kadyawan na yagasikun sinyan.

24 Na, kita na yagapangagad sang Almasi magonawa ng yapaglomba ng daagan. Di ba sang lomba, madaig yang yadaagan awgaid sambok da yang madaog aw makadawat ng ganti? Agaw, dadayawa mayo yang pagpangagad mayo sang Almasi untak madawat mayo yang madyaw na baras.

25 Yang kariko ng mga otaw na amapil sang lomba magapraktis ng madyaw upud sang pagdisiplina sang sarili nilan. Inangun nilan yani untak makadawat silan ng ganti maskin yang idtong amadawat nilan malabay gaid.† Awgaid kita na yagapangintoo sang Almasi, yamaningkamot kita untak madawat natun yang baras na di amawaa taman sa taman.

26 Agaw ako, mag-onawa ng yapaglomba ng daagan na diretso yang pagdaagan ko na way paglingi-lingi taman sang kataposan. Aw magonawa ng boksingiro na di ako magsipiyat sang

† **9:25** 9:25 Sidtong ona, yang *ganti* na yadawat ng yadaog sambok na korona na ininang sikun sang mga daon.

pagsontok.
27 Pyairapan ko yang badan ko aw pyogongan
ko yang sarili ko untak di ko pangagadan yang
napso ko kay basin pagkatapos ko mag-osiyat
sang kadaigan, ako pa yang di aka-oyonan ng
Tohan aw di amakadawat ng baras.

10

Yang Kya-agian ng mga Yahodi singaon sambok na Opamaan para kanatun

1 Mga kalomonan ko, karim ko na kadumduman mayo yang kya-agian ng mga kaompowan
natun sidtong wakto na yamagad silan kang Nabi
Mosa. Sang pagpanaw-panaw nilan, yasonod
yang kariko nilan sang gabon na pya-ona kanilan
ng Tohan aw yaka-agi silan sang tunga ng dagat.*
2 Na, sang pagsonod nilan sang gabon aw pag-
taripag nilan sang dagat maynang syogbowan
yang kariko nilan silbi tanda na yagapangagad
silan kang Nabi Mosa.
3 Silan kariko yakan ng pagkan na yatag
kanilan ng Tohan.
4 Aw yaminum silan ng tobig na yatag nan
kanilan kay yang kariko nilan yaminum ng tobig
na yagasikun sang bato. Aw yani na bato yang
tanda ng Almasi kay yan agaw yang yaga-upud
kanilan.†

---

* **10:1** 10:1 Yang makapantag sang gabon aw yang pagtaripag nilan sang Dagat na Mapowa mabatya sa Kitab Tawrat, Pagpanaw 13:21 aw 14:21-22. † **10:4** 10:3-4 Yang makapantag sang pagkan na yagasikun sang langit aw yang tobig na yagasikun sang bato mabatya sa Kitab Tawrat, Pagpanaw 16:35 aw 17:6.

5 Awgaid maskin maynan yang tabang kanilan
ng Tohan, yang kadaigan kanilan wa pakapa-
sowat kanan. Idto sagaw yamangkamatay silan
aw pyangkanat-kanat yang badan nilan adto
sang diserto na kya-agian nilan.

6 Na, yang idtong yamaitabo kanilan sambok
na opamaan para kanatun untak di kita marim
mag-inang ng maat mag-onawa kanilan.
7 Di oman kita dait magsambayang sang mga
barhala na mag-onawa ng ininang ng kadaigan
kanilan. Yang idto na ininang nilan yakasorat
sang Kitab, laong nan, “Yang mga otaw yanag-
ingkod sang pagkan aw pag-inum aw yanag-
pakaradyaan silan untak bantogon nilan yang
barhala nilan.”‡
8 Aw di kita dait magjina mag-onawa ng ini-
nang ng kadaigan kanilan. Sabap sidto na ini-
nang nilan siniksa silan ng Tohan aw 23,000 ka
otaw yang yamangkamatay sa suud ng sangallaw
gaid.§
9 Aw di oman dait tigiun yang Tagallang daw
wain taman yang pagsabar nan kanatun mag-
onawa ng ininang ng kadaigan kanilan. Sabap
sidto na ininang nilan pyakagat silan ng Tohan
sang od aw yamangkamatay silan.
10 Di oman kita dait magbagolbol sabap sang
pyagakahanda ng Tohan kanatun mag-onawa ng
ininang ng kadaigan kanilan. Sabap sidto na
ininang nilan pyatay silan ng malaikat na syogo

‡ **10:7** 10:7 Tanawa sa Kitab Tawrat, Pagpanaw 32:6. § **10:8** 10:8 Tanawa sa Kitab Tawrat, Pagbilang 25:1-9.

ng Tohan sang pagpatay kanilan.*
11 Na, yang kariko ng yamaitabo kanilan ya-
inang ng opamaan para kanatun. Aw yakasorat
yang kya-agian nilan sang Kitab untak di kita
mag-inang ng mag-onawa kanilan kay yabowi
kita sang panahon na madari da domatung yang
arikiyamat.
12 Agaw sino-sino yang yagadumdum na
mabagsug yang kanilan pagpangintoo, dait silan
magbantay untak di silan makadosa.
13 Way maskin ono na sasat na dyomatung
kamayo na wa oman adatung sang kadaigan
pa na mga manosiya. Awgaid kasarigan yang
Tohan aw di nan atogotan na asasatun kamo ng
labaw pa sang kagaga mayo pagsabaran. Kay
sang wakto na asasatun kamo, atagan nan kamo
ng kusug untak makapangingindug kamo aw di
kamo amadaa ng sasat.

Yang Pagsambayang sang Tohan atawa sang mga Barhala

14 Agaw adon, mga kalomonan ko, pagpakawat
kamo sang pagsambayang sang mga barhala.
15 Mga otaw kamo na madyaw yang dumdu-
man. Agaw, dumduma da gaid mayo yani na
ipaglaong ko daw madyaw ba atawa dili.
16 Sang wakto na yagakatipon kita para sang
kandori na tadumanan sang pagkamatay ng
Almasi, yaga-inum kita sikun sang inumanan

* **10:10** 10:9-10 Yang makapantag sang pagkagat ng od mabatya sa Kitab Tawrat, Pagbilang 21:5-6. Aw yang makapantag sang pagbagolbol ng mga otaw mabatya sa Kitab Tawrat, Pagbilang 16:41-49.

na pyanginsokoran natun sang Tohan. Adon,
sang pag-inum sinyan magakasambok kita sang
Almasi sabap sang kanan dogo na yaboos
para kanatun. Aw sang pagkan sang pan na
pyagapisang-pisang natun magakasambok kita
sang Almasi kay yatag nan yang kanan badan
para kanatun.
17 Sambok gaid yang pan na pyagapisang-
pisang natun. Agaw, maskin madaig kita na mga
yagapangintoo mag-onawa da kita ng sambok
gaid na badan kay yanagsao kita koman sang
sambok gaid na pan.

18 Dumduma oman mayo yang kabatasanan ng
mga bangsa Israil. Kabain sang pagsambayang
nilan yang pagpakorban ng mga ayup. Aw sino-
sino yang makan ng karni sikun sang pyakor-
ban, maka-upud silan sang pagsambayang sang
Tohan.
19 Na adon, karim ba yani ipasabot na bunna
yang mga barhala atawa na aon kapantagan ng
pagkan na pyasampay adto sang mga barhala?
20 Dili! Awgaid yang karim ko ipasabot kamayo
na yang pagkan na pyasampay ng mga otaw adto
sang mga barhala, pyasampay nilan dili adto
sang Tohan kondi sang mga saytan. Aw di ko
karim na maka-upud kamo sang pagsambayang
sang mga saytan.
21 Kay kong amagad kamo sang pagkan ng pan
na tadumanan sang Tagallang na si Isa Almasi,
di mapakay na amagad oman kamo sang pagkan
na pyasampay sang mga saytan.
22 Karim ba natun na madaman kanatun yang
Tohan? Yagadumdum ba kita na makalikay kita

sang siksa nan kanatun?

Dait na Likayan natun yang Amakasapad sang Lomon natun

23 Na, aon mga otaw na yagalaong, “Mapakay
nami inangun yang maskin ono na kyallinian
nami.” Bunna yan, awgaid dili ng kariko ng
kyallinian natun makapagkadyaw kanatun aw di
oman makatabang sang kadaigan.
24 Ayaw kamo pagdumdum ng sarili mayo na
kadyawan kondi dumduma mayo daw ono yang
amakatabang sang kadaigan.
25 Na, mapakay kamo koman ng karni na byari-
gya adto sa palengke. Ayaw da gaid pag-osip daw
pyasampay ba sang mga barhala untak di marido
yang ginawa mayo sang pagkan sinyan.
26 Kay aon yakasorat sang Kitab na yagalaong,
“Kanang Tohan yang donya aw yang kariko ng
yakalasak sinyan.”†
27 Kong aon otaw na wa apangintoo sang To-
han na mag-imbitar kamayo koman adto kanilan
aw karim mayo komadto, mapakay mayo kanun
yang maskin ono na yaya nilan kamayo. Ayaw
da gaid kamo pag-osip daw pyasampay inyan
sang mga barhala untak makakan kamo ng way
karido ng ginawa mayo.
28 Awgaid sawpama aon magalaong kamayo
na yan na pagkan pyasampay adto sang mga
barhala, ayaw da kamo pagkan sinyan sabap
sidtong otaw na yagalaong kamayo. Kay kong
koman kamo sinyan, magadumdum yan na
yakadosa kamo.

---

† **10:26** 10:26 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Jabor 24:1.

29 Agaw, maskin kyatigaman mayo na di
kamo makadosa sabap sang pagkan sinyan, ki-
naanglan na di mayo pakaridowan yang ginawa
nidtong otaw na yagalaong kamayo. Na, basin
yagalaong da kamo, “Nanga pyagabasul ako ng
kadaigan sang kyan ko sabap sang karido ng
ginawa nilan?
30 Kong pyanginsokoran ko yang Tohan sang
kyan ko, nanga pyagalaong ako na yakadosa ako
sabap sang kyan ko na pyanginsokoran ko?”
31 Na, yani yang tobag ko kamayo. Maskin ono
yang inangun mayo daw koman atawa minum,
dait na yang kariko ng inangun mayo maka-atag
ng kabantog sang Tohan.
32 Ayaw kamo pag-inang ng maskin ono na
makababag sang pagpangintoo ng mga Yahodi
atawa dili ng Yahodi, atawa makasapad sang
pagpangintoo ng mga kalomonan mayo na Al-
masihin na silan yang sakop ng Tohan.
33 Sonoda mayo yang ininang ko kay yabay
ko paningkamotan na di ko pakaridowan yang
maskin sino sang maskin ono na inangun ko.
Di ako manganap ng sarili ko na kadyawan
kondi yang kadyawan ng kadaigan untak silan
malowas.

11

1 Agaw, pagsonod kamo kanak kay pyagasonod
ko yang ininang ng Almasi.

Makapantag sang Pagtondong sang Wakto ng Pagsambayang

2 Na, bantogon ta kamo kay yabay mayo
ako kadumduman aw pyangagadan mayo yang
pyaga-indo ko kamayo.
3 Awgaid adon karim ko na katigaman oman
mayo na yang Almasi yang pangoo ng kariko ng
kausugan, aw yang mga bana yang pangoo ng
kanilan asawa, aw yang Tohan yang pangoo ng
Almasi.
4 Agaw, kong aon usug na magdowaa adto sang
pagsasambayangan atawa magpatigam sang py-
atigam kanan ng Tohan aw byutangan nan ng
tabon yang kanan oo, na, maynang wa nan
addati yang Almasi na pangoo nan.
5 Awgaid kong aon bobay na magdowaa adto
sang pagsasambayangan atawa magpatigam
sang pyatigam kanan ng Tohan aw wa yan
pagatondong, na, maynang wa nan addati yang
kanan bana na pangoo nan. Aw yang kamo-
mowaan san na bobay mag-onawa ng bobay na
way logay.
6 Kong aon bobay na di magtondong adto
sang pagsasambayangan, madyaw pa na otodon
da gaid nan yang kanan logay. Awgaid sabap
ng makamomowa sang bobay yang pag-otod
ng kanan logay atawa yang pagpakalbo, na,
kinaanglan da yan magtondong.*
7 Na, yang kausugan oman, dili ng madyaw

* **11:6** 11:6 Sang kabatasanan ng mga otaw singaon *makamo-mowa sang bobay* yang di magtondong kay sidto na wakto yang mga bobay gaid na yagakadopang yang wa pagatondong. Sabap sinyan pyaga-indo ni Paulus daw ono yang dait inangun ng kaobayan untak mapakita nilan yang madyaw na batasan aw yang pag-addat sang bana nilan.

kong magtabon yang usug sang kanan oo sang
wakto ng pagsambayang kay byaoy yan na aon
kapag-onawa nan sang Tohan aw ansan kanan
makita yang kabantogan ng Tohan.† Awgaid
yang bobay, byaoy yan ng Tohan kay untak
ansan kanan makita yang kabantogan ng usug.
8 Kay singaong pagbaoy ng Tohan sang
manosiya, wa nan inanga yang usug sikun sang
bobay kondi ininang nan yang bobay sikun sang
usug.
9 Aw wa nan abaoya yang usug para sang
bobay, awgaid byaoy nan yang bobay untak aon
kaupud ng usug.‡
10 Agaw, sabap sinyan aw sabap oman sang
mga malaikat kinaanglan magtondong yang
bobay untak katigaman na yagapasakop yan
sang kanan bana.
11 Awgaid maskin maynidto, kita na yagapan-
gagad sang Almasi, kinaanglan kita magtinaban-
gay. Yang bobay kinaanglan tomabang sang usug
aw yang usug oman kinaanglan tomabang sang
bobay.
12 Kay maskin sang pukas byaoy ng Tohan yang
bobay sikun sang badan ng usug, yang mga usug
adon pyanganak ng bobay. Awgaid yang kariko
yagasikun sang Tohan.
13 Na kamo, dumduma da gaid mayo daw
madyaw ba kong yang bobay magdowaa adto
sang pagsasambayangan na way tabon sang oo
nan.

---

† **11:7** 11:7 Tanawa sa Kitab Tawrat, Tagna Donya 1:26-27.
‡ **11:9** 11:8-9 Yang makapantag sang pagbaoy ng Tohan sang bobay mabatya sa Kitab Tawrat, Tagna Donya 2:18-23.

14 Di ba sang dumduman natun makamomowa
sang usug kong mataas yang logay?
15 Awgaid kyatigaman oman natun na yang
bobay madyaw tanawon kong mataas yang logay
nan kay yatagan yan ng Tohan ng mataas na
logay untak aon tabon sang oo nan.
16 Na, kong aon otaw ansan kamayo na
karim nan mapaglalis sinyan, yani gaid yang
ikapaglaong ko na idto yang addat na pyaga-
indo nami aw maynan oman yang addat na
pyangagadan ng mga jamaa Almasihin na silan
yang sakop ng Tohan.

Makapantag sang Kandori na Tadumanan sang Pagkamatay ng Almasi

17 Adon, aon pay ipaglaong ko kamayo maka-
pantag sang pagtipon-tipon mayo. Awgaid maka-
pantag sinyan di ta kamo mabantog kay yang
pagtipon-tipon mayo wa paka-atag kamayo ng
kadyawan kondi yagasapad gaid sang relasyon
mayo.
18 Ona-ona, yakadungug ako na kong magtipon
kamo na jamaa, di kamo magka-oyon kondi
yagakabain-bain kamo. Aw yagapangintoo ako
na aon kabunnaan sinyan.
19 Na, basin kinaanglan na aon pagkabain-
bain ansan kamayo untak katigaman daw sino
yang bunna yang pagpangintoo aw kya-oyonan
ng Tohan.
20 Na, idto sagaw, kong magtipon kamo untak
koman sang kandori na tadumanan sang pagka-
matay ng Almasi, wa kadi sang dumduman mayo
yang ininang ni Tagallang Isa.

21 Kay mag-apas-apas kono kamo koman ng
pagkan na dyaa mayo aw wa mayo atagadi
yang mga kaupudanan mayo aw way oman
pagkan na isama mayo kanilan. Agaw, aon
day yamangkalasing sarta aon oman yamangk-
agutum.§
22 Astaga! Way kadi baay mayo na adto
da kamo koman aw minum? Awgaid tanawa
mayo yang ininang mayo, wa mayo addati yang
mga kalomonan mayo sang pagpangintoo aw
pyakamomowaan pa mayo yang mga kaupu-
danan mayo na miskinan. Ono? Karim ba mayo
na abantogon ta kamo? Na, di ta gaid kamo
mabantog!
23 Na adon, yani yang pyaga-indo kanak ni
Tagallang Isa na pyatigam da ko kamayo singaon.
Sidtong gabi na pyagatraydoran si Tagallang
Isa, yakan yan upud sang mga inindowan nan.
Ansinyan kyomamang yan ng pan,
24 aw pagkatapos nan panginsokoran yang
Tohan, pyagapisang-pisang nan yang pan aw
pangatagan sang mga inindowan nan. Ansinyan
yagalaong yan, “Yani yang kanak badan na i-
atag ko para kamayo. Kana mayo yani na pan
aw inanga mayo yan sang pagdumdum mayo
kanak.”
25 Mag-onawa oman sinyan, pagkatapos nilan
koman ng paniapon, kyomamang yan ng inu-
manan aw yagalaong yan, “Yang lasak sini na
inumanan yang bago na pama-agi na pyasad

§ **11:21** 11:21 Sidtong ona, yang kya-anadan ng jamaa na yagakatipon silan untak koman aw yakan silan ng kandori na tadumanan sang pagkamatay ni Isa Almasi.

ng Tohan untak ma-inang kamo ng mga otaw
na sakop nan. Yang kanak dogo na maboos
para kamayo maka-atag ng kasigorowan sini na
pyagapasadan. Matag inum mayo nini, inanga
sang pagdumdum mayo kanak." Na, idto yang
pyagalaong nan.
26 Agaw, kada wakto na makan kamo ng
pan aw minum kamo sikun sang inumanan,
pyapayapat mayo yang pagkamatay ni Tagallang
Isa taman sang pagbarik nan.
27 Na adon, sino-sino yang makan sini na
pan aw minum sikun sini na inumanan na wa
nan adumduma yang mana sini na kandori,
na, makadosa da yan kay wa nan atagi ng
kapantagan yang badan aw dogo ng Almasi.
28 Agaw sagaw kinaanglan na yang kada isa
mag-osip ona sang ginawa nan daw mapakay
yan koman ng kandori bago pa yan koman ng
pan aw minum sikun sang inumanan.
29 Kay sino-sino yang makan aw minum, aw-
gaid di nan adumdumun yang mana ng badan ni
Tagallang Isa,* na, adatungan da yan ng hokom
ng Tohan sabap sang ininang nan.
30 Yan agaw yang sabap nanga madaig ansan
kamayo yang yamangkasakit aw yamangkaloya
aw madaig oman yang yamangkamatay.
31 Awgaid kong osipun natun ona yang ginawa
ta bago kita koman, na, di kita hokoman ng

* **11:29** 11:29 Dowambok yang mana ng *badan ni Tagallang Isa.* Yang sambok na mana yang badan ni Isa na yagpakamatay adto sa kros sabap sang mga dosa ta. Yang sambok oman na mana yang jamaa na silan yang tyawag na badan ng Almasi.

Tohan.
32 Awgaid kong hokoman kita ng Tohan, disi-
plina gaid inyan kanatun untak di kita siksaun
sang Allaw na Maori upud sang mga otaw na wa
apangintoo sang Tohan.
33 Agaw, mga kalomonan ko, kong magtipon
kamo untak koman ng kandori na tadumanan
sang pagkamatay ng Almasi, tagadi mayo yang
mga kaupudanan mayo.
34 Kong sawpama aon yamagutum ansan ka-
mayo, kinaanglan yan koman ona adto sang baay
untak di kamo siksaun ng Tohan sabap sang
ininang mayo sang wakto na yagakatipon da
kamo.
Na, yang kadaigan pa na mga problima mayo,
osayun da ko sang pagkadto ko kamayo.

12

Makapantag sang mga Kagaga na Yatag kanatun ng Nyawa ng Tohan

1 Adon, mga kalomonan ko, aon ipaglaong
ko kamayo makapantag sang mga kagaga na
pyangatag ng Nyawa ng Tohan kay karim ko na
katigaman mayo yang kabunnaan makapantag
sinyan.
2 Kay kyatigaman mayo na singaong wa pa
kamo apangintoo sang Tohan, kyalimbongan
kamo ng mga saytan aw yamadaa kamo sang
pagsambayang sang mga barhala na di maka-
paglaong.
3 Agaw adon indowan ta kamo untak mayo
katigaman daw ono yang inangun ng otaw na
pyagabuutan ng Nyawa ng Tohan. Way otaw

na pyagabuutan ng Nyawa ng Tohan na maka-
paglaong ng maat makapantag kang Tagallang
Isa. Mag-onawa oman sinyan, way sino-sino na
makapaglaong na si Isa yang Dato na Labi na
Mabarakat yatabiya pyagabuutan yan ng Nyawa
ng Tohan.
4 Na, yagakatuna-tuna yang mga kagaga na
pyangatag ng Tohan kanatun na yagapangintoo,
awgaid sambok da yang Nyawa ng Tohan na
pyagasikunan ng kariko ninyan.
5 Yagakatuna-tuna oman yang mga respon-
sabilidad na yatag kanatun, awgaid sambok
da yang Tagallang, si Isa, na yagabuut sang
pagpangatag sinyan sang kada isa kanatun.
6 Aw maskin yagakatuna-tuna yang gawbuk
natun, sambok da yang Tohan na yatabang sang
kariko natun untak ma-inang ta yang gawbuk na
pya-inang nan kanatun.
7 Na, yang kada isa kanatun yatagan ng kagaga
sikun sang Nyawa ng Tohan para sang kadyawan
ng kariko ng kalomonan.
8 Yang kadaigan yatagan ng Nyawa ng kagaga
ng pagtambag sang kadaigan daw ono yang
madyaw na inangun nilan. Yang kadaigan oman
yatagan ng katigam sikun sang Tohan.
9 Yang kadaigan yatagan ng dakowa na pag-
pangintoo, aw yang kadaigan oman yatagan ng
kabarakat ng pagpakadyaw ng mga masakitun.
Awgaid yang Nyawa ng Tohan da yang pya-
gasikunan ng kariko ninyan.
10 Aon oman kadaigan na yatagan ng Nyawa
ng Tohan ng kabarakat sang pag-inang ng katin-
gaan. Aw aon oman kadaigan na yatagan

ng kagaga ng pagpatigam ng pyatigam kanilan ng Tohan. Aw aon oman mga otaw na yatagan ng katigam untak makapaglaong silan daw sikun sang Tohan yang pyaglaongan ng sangka otaw atawa dili. Yang kadaigan oman yatagan ng katigam untak makapaglaong silan ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan na wa nilan akapangadii. Aw yang kadaigan oman yatagan ng kagaga ng pagsabot sang mana nidtong pyaglaongan nilan.

11 Awgaid sambok da yang Nyawa ng Tohan na pyagasikunan ng kariko nini na mga kagaga aw yan da yang yagabuut sang pagpangatag ninyan sang kada isa kanatun.

Sambok da yang Badan awgaid Madaig yang mga Bain

12 Adon, sawpama yang badan ng otaw, maskin madaig yang mga bain, sambok da yang badan. Na, mag-onawa sinyan kita na yagapangintoo sang Almasi. Kay maskin yagakatuna-tuna yang pyangatag kanatun ng Nyawa ng Tohan, yagakasambok da kita sang Almasi.

13 Kay kita na yagapangintoo sang Almasi, daw Yahodi atawa dili ng Yahodi, daw allang atawa dili ng allang, sabap sang pagsogbo kanatun pina-agi sang Nyawa ng Tohan, yagakasambok kita na maynang sambok da gaid kita na badan kay yatagan kita ng Nyawa ng Tohan untak idi da yan maga-uya sang kanatun pangatayan.

14 Adon, yang badan ng otaw sambok da, awgaid madaig yang mga bain.

15 Sawpama magalaong yang siki, “Sabap ng
dili ako ng arima, way labot ko sang badan.” Na,
maskin maynan yang pyagalaong nan, kabain
oman yan sang badan.
16 Aw kong magalaong yang taringa, “Dili ako
ng mata, agaw way labot ko sang badan,” na,
kabain oman yan sang badan.
17 Kay kong sawpama yang badan ng otaw
poros mata, onoon da nan yang pagdungug? Aw
kong poros taringa, onoon da nan yang pagbao?
18 Awgaid sang kabunnaan, byaoy ng Tohan
yang kanatun badan na yagakatuna-tuna yang
mga bain aw yang kada isa byutang nan ansan
sobay sang kallini nan.
19 Kong yang badan sangka bain gaid, di da yan
matawag ng badan.
20 Awgaid kyatigaman natun na madaig yang
mga bain sang badan ng otaw, awgaid sambok
da yan na badan.
21 Agaw di makapaglaong yang mata adto sang
arima, “Di ako magakinaanglan kammo.” Aw di
oman makapaglaong yang oo adto sang siki, “Di
ako magakinaanglan kammo.”
22 Kay sang kabunnaan, maskin yang bain
ng kanatun badan na maynang way abay siyat,
kinaanglan yan sang kanatun badan.
23 Aw yang mga bain ng kanatun badan na
dyumdum natun na di abay importante, atima-
nun natun ng madyaw. Aw yang mga bain
na makamomowa, tabonan natun ng madyaw
untak di kitaun.
24 Awgaid yang mga bain na madyaw tanawon,
di kinaanglan na pakadyawon pa. Agaw ininang

ng Tohan yang kanatun badan untak atimanun
aw atagan ng kabantog yang mga bain na may-
nang di abay importante.
25 Kay karim ng Tohan na yang kariko ng
mga bain sang kanatun badan magkasambok aw
magtinabangay.
26 Kong sawpama yang sambok na bain ng
badan kyasakitan, yagabati oman ng kasakit
yang kadaigan pa na mga bain ng badan. Aw
kong bantogon yang sangka bain ng badan,
amasowat oman yang tibok badan.
27 Na, yang mana ng pyagalaong ko maynini.
Yang kariko natun-mayo na yagapangintoo sang
Almasi mag-onawa ng badan ng Almasi. Aw
yang kada isa kanatun kabain ninyan.
28 Aw sang jamaa aon mga otaw na yatagan
ng Tohan ng yagakatuna-tuna na gawbuk. Ona-
ona, aon mga otaw na ininang ng Tohan ng
sahabat, ikadowa aon mga magpapatigamay ng
pyatigam kanilan ng Tohan, aw ikatoo aon
mga magiindoway ng pyaglaongan ng Tohan.
Aon kadaigan na maka-inang ng katingaan aw
aon oman kadaigan na matigam magpakadyaw
sang mga masakitun. Aon oman pinili nan na
matigam tomabang sang mga kaupudanan nilan,
aon matigam magdaa ng mga paga-inangun
kipat yang mga otaw na matigam maglaong ng
yagakatuna-tuna na pyaglaongan na wa nilan
akapangadii.
29 Na, dili ng kariko nilan mga sahabat, aw dili
oman ng kariko nilan mga magpapatigamay ng
pyatigam kanilan ng Tohan atawa mga magiin-
doway ng pyaglaongan ng Tohan. Dili oman ng

kariko matigam mag-inang ng katingaan.
30 Dili ng kariko nilan yang yatagan ng
kabarakat ng pagpakadyaw sang mga masaki-
tun. Aw dili ng kariko nilan yang makapaglaong
ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan. Aw dili
oman ng kariko nilan yang matigam magmana
nidtong pyaglaongan nilan.
31 Na, sang kariko ng mga pyangatag ng Nyawa
ng Tohan kinaanglan natun pangayoon idtong
labi na barapantag.

Awgaid adon aon pay ipaglaong ko kamayo
na labaw sang kariko ninyan aw yan yang
makapantag sang looy sang kapag-onawa.

13

Makapantag sang Looy

1 Kong sawpama makapaglaong ako ng
yagakatuna-tuna na pyaglaongan ng manosiya
aw maskin pa yang pyaglaongan ng mga
malaikat, awgaid kong way looy ko sang kapag-
onawa ko, na, way kapantagan nidtong katigam
ko kay yang pyaglaongan ko main da gaid ng
agong na masaba atawa yang kiling-kiling na
abay magbagting.
2 Maskin yatagan ako ng kagaga ng pagpatigam
ng pyatigam kanak ng Tohan aw yamatigam
ako ng kariko kipat yang mga butang na wa
akatigami ng kadaigan, aw maskin mapaballin
ko yang mga butay sabap sang dakowa na
pagpangintoo ko, awgaid kong way looy ko sang
kapag-onawa ko, na, way oman siyat ninyan.

3 Aw maskin sawpama ipangatag ko yang
kariko ng kabutangan ko adto sang kadaigan aw
masogot ako na asonogon yang badan ko sabap
sang pagpangintoo ko, awgaid kong way looy
ko sang kapag-onawa ko, na, way kadyawan na
amadawat ko sabap sinyan.
4 Na, maynini yang addat ng otaw na aon looy
sang kapag-onawa nan. Yani na otaw matigam
magsabar, madyaw yan sang kapag-onawa nan,
di yan amasina, di magpa-ambog aw dili oman
yan ng garboso.
5 Dili ng maat yang batasan nan, di mag-
dumdum ng sarili gaid nan na kadyawan, di
madari madaman aw di nan ipagbutang sang
pangatayan nan yang maat na ininang kanan ng
kadaigan.
6 Yani na otaw di amasowat kong aon yaga-
inang ng maat, awgaid amasowat yan kong aon
yaga-inang ng matorid.
7 Di yan amataka sang kapag-onawa nan. Di
yan kawaan ng pagsarig, di oman yan kawaan
ng pag-asa, awgaid pagasabaran nan yang abir
ono na ma-inang kanan.
8 Yang kariko ng mga kagaga na yatag
kanatun ng Tohan amawaa, awgaid yang looy
di amawaa. Yang pagpatigam ng pyatigam ng
Tohan amawaa, aw madatung yang allaw na
mondang da yang paglaong ng yagakatuna-tuna
na pyaglaongan, aw maskin yang katigam na
yagasikun sang Tohan amawaa.
9 Kay adon di pa ng komplito yang kanatun
katigam aw di oman ng komplito yang pag-
patigam natun sang pyatigam kanatun ng Tohan.

10 Awgaid pagdatung ng allaw na amatoman
da yang kariko ng pyagakahanda ng Tohan,
amawaa da yang maskin ono na di pa ng
komplito.
11 Na, singaong isu pa ako, inisu yang
pyaglaongan, katigam aw dumduman ko. Aw-
gaid pagdatung ng wakto na aon day buut ko,
biniyaan da ko yang inisu na batasan.
12 Na, mag-onawa sinyan yang kabutang
natun adi sining donya kay maynang yagatanaw
gaid kita sang espiyo aw hanap yang kinita
natun. Awgaid madatung yang allaw na maka-
atobang da kita adto sang Tohan aw klaro da
yang pananaw natun. Adon kolang pa yang
kanatun katigam sang Tohan, awgaid madatung
yang allaw na amakomplito da yang katigam
natun kanan mag-onawa ng katigam ng Tohan
kanatun.
13 Agaw adon, yang pagpangintoo, yang pag-
asa aw yang looy, yaning too di amawaa taman
sa taman. Awgaid yang labi na madyaw sining
too yang looy.

14

Makapantag sang Madyaw na Paggamit sang mga Kagaga

1 Na adon, paningkamoti mayo na aon looy
mayo sang kapag-onawa mayo. Awgaid madyaw
oman kong pangayoon mayo na atagan kamo ng
mga kagaga sikun sang Nyawa ng Tohan, labi
da idtong kagaga ng pagpatigam ng pyatigam ng
Tohan.

2 Kay yang otaw na makapaglaong ng
pyaglaongan na wa nan akapangadii, yang
Tohan da gaid yang pyagbaaw nan aw dili ng
otaw kay way makasabot kanan. Kay sabap sang
kabarakat ng Nyawa ng Tohan yagalaong yan
sang mga butang na di amasabot ng kadaigan.
3 Awgaid yang otaw na magpatigam ng py-
atigam kanan ng Tohan, makatabang yan sang
mga otaw kay idtong pyagalaong nan maka-
pabagsug sang pangatayan aw pagpangintoo
nilan.
4 Agaw, yang otaw na makapaglaong ng
pyaglaongan na wa nan akapangadii, yang sarili
gaid nan na pagpangintoo yang pyabagsug nan.
Awgaid yang otaw na magpatigam ng pyatigam
kanan ng Tohan, pyabagsug nan yang pagpang-
intoo ng kariko ng mga yagapangintoo.
5 Karim ko gao na yang kariko mayo maka-
paglaong ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan.
Awgaid mas madyaw pa kong makapatigam
kamo ng pyatigam kamayo ng Tohan. Kay yang
otaw na magpatigam ng pyatigam kanan ng
Tohan labaw pa kaysang otaw na makapaglaong
ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan yatabiya
kong makapagmana oman yan ng pyaglaongan
nan untak makapabagsug oman yan sang pag-
pangintoo ng kariko.
6 Na, dumduma da gaid mayo, mga kalomonan
ko, kong makansan ako kamayo aw magalaong
ako ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan na di
mayo amasabot, ono da kowaw yang amaka-
mang mayo? Way gaid amakamang mayo!
Awgaid kong ipaglaong ko kamayo yang pyakita

kanak ng Tohan, atawa yang kyatigaman ko
makapantag sang Tohan, atawa yang pyatigam
kanak ng Tohan, atawa aon i-indo ko kamayo,
na, makatabang ako kamayo.
7 Na, mag-onawa sinyan kong aon magsoring
atawa maggitara. Kong way klaro ng pag-
togtog nilan, monono da yang pagkatigam ng
yamaningug daw ono yang kanta na tyogtog
nilan?
8 Atawa sawpama aon magpa-oni ng trompita
untak magpatigam sang mga sondao na ki-
naanglan silan mag-andam sang papagtanam,
awgaid kong dili ng klaro yang oni, na, way gaid
mag-andam.
9 Na, mag-onawa sinyan, kong maglaong
kamo ng mga pyaglaongan na di amasabot ng
kadaigan, monono da yang pagkasabot nilan
sang pyagalaong mayo? Yang pyaglaongan mayo
maynang yalabay gaid na samut.
10 Madaig yang mga pyaglaongan adi sa
babawan ng donya aw yang kada isa kanilan aon
mana.
11 Awgaid kong aon otaw na mapagbaaw
kanak ng pyaglaongan na wa ko akatigami, mag-
onawa da kami ng dayo sang matag-isa kay di
kami magkasinabot.
12 Na, sabap ng dakowa yang karim mayo na
ka-aonan kamo ng mga pyangatag ng Nyawa ng
Tohan, pangayowa mayo adto sang Tohan na
atagan kamo ng mga kagaga na makapabagsug
sang pagpangintoo ng kariko mayo.
13 Agaw, yang otaw na makapaglaong ng
pyaglaongan na wa nan akapangadii, dait yan

mangayo adto sang Tohan na atagan oman yan
ng katigam ng pagmana ng pyagalaong nan.
14 Kay sawpama magdowaa ako sang Tohan
sang pyaglaongan na wa ko akapangadii, sang
bunna-bunna yagadowaa ako sa suud ng pan-
gatayan ko, awgaid yang dumduman ko di
makasabot sinyan.
15 Na, sabap sinyan maynini yang inangun
ko. Sang wakto ng pagdowaa ko, magadowaa
ako sang pyaglaongan na yatag kanak ng Nyawa
ng Tohan, awgaid magadowaa oman ako sang
pyaglaongan na yamasabot ko. Aw sang wakto
ng pagkanta ko, pojiun ko yang Tohan sang
pyaglaongan na yatag kanak ng Nyawa ng Tohan,
awgaid pojiun ko oman yan sang sarili na
pyaglaongan ko.
16 Na, kong sawpama amanginsokor kamo
sang Tohan sang pyaglaongan na yatag kamayo
ng Nyawa ng Tohan, monono da yang paglaong
ng “Amin” ng kadaigan sang jamaa kong di silan
makasabot sang pyagalaong mayo?
17 Agaw, maskin pa madyaw yang pagpan-
ginsokor mayo adto sang Tohan, kong di yan
amasabot ng kadaigan, na, di oman makapabag-
sug sang pagpangintoo nilan.
18 Yamanginsokor ako sang Tohan kay maka-
paglaong ako ng yagakatuna-tuna na pyaglaon-
gan na wa ko akapangadii, labaw pa sang kariko
mayo.
19 Awgaid adto sang jamaa, mas madyaw
kong limambok gaid yang pyaglaongan ko na
amasabot ng kadaigan untak ka-indowan ko
silan kaysang libo-libo yang pyaglaongan ko na

di nilan amasabot.
20 Mga kalomonan ko, makapantag sini na mga
butang di ko karim na maynang isu pa yang
dumduman mayo kondi mag-onawa ng mga
otaw na mataas da yang idad. Awgaid maka-
pantag sang pag-inang ng maat, mag-onawa
da gao kamo ng tagbi na mangaisu kay way
pyagadumdum nilan na maat.
21 Aon yakasorat sa Kitab Tawrat na pyaglaon-
gan ng Tohan adto sang mga bangsa Israil, laong
nan,
"Asogoon ko adto kamayo yang mga dayo na lain
yang pyaglaongan nilan.
Aw silan da yang magapayapat kamayo ng
pyaglaongan ko.
Awgaid maskin maynan, di ako mayo pang-
intowan."*
22 Na, sabap sinyan akatigaman natun na yang
paglaong ng yagakatuna-tuna na pyaglaongan
sambok na tanda para sang mga otaw na wa
apangintoo sang Almasi. Awgaid yang pag-
patigam ng pyatigam ng Tohan, tanda inyan para
sang mga otaw na yagapangintoo kanan.†
23 Na, kong sawpama magatipon yang kariko
ng jamaa aw yang kariko mayo magalaong ng
yagakatuna-tuna na pyaglaongan na di amasabot

* **14:21** 14:21 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 28:11-12. † **14:22** 14:22 Yang *paglaong sang yagakatuna-tuna na pyaglaongan* tanda sang mga wa apangintoo na dili silan ng mga sakop ng Tohan kay wa silan pakasabot sinyan. Yang *pagpatigam ng pyatigam ng Tohan* tanda sang mga yagapangintoo na silan sakop ng Tohan.

aw aon makasuud na mga bisita na wa apangin-
too sang Almasi atawa wa akatigam sinyan na
mga butang, ono da kowaw yang dumduman
nilan? Di ba magalaong silan na sangu yang
kariko mayo?
24 Awgaid kong yang kariko mayo magap-
atigam ng pyaglaongan ng Tohan na pyatigam
nan kamayo aw aon bisita na wa apangintoo
sang Almasi, amarikad da yang pangatayan nan
sabap sang dyungug nan aw akatigaman da nan
na yakadosa yan.
25 Aw sabap sang dyungug nan amaklaro da
kanan yang maskin ono na pyagatago sang
kanan pangatayan. Aw ansinyan somojod yan
untak magpoji sang Tohan aw magalaong da yan
na bunna na iyan kamayo yang Tohan.

Makapantag sang Matapid na Pama-agi ng Pagsambayang

26 Agaw adon, mga kalomonan ko, yani yang
madyaw na inangun mayo. Kong magtipon
kamo untak magsambayang, madyaw kong
agamitun ng kada isa kamayo yang kagaga na
yatag kamayo ng Nyawa ng Tohan. Sawpama,
aon otaw na magkanta ng pagpoji sang To-
han, aon oman mag-osiyat, aon maglaong ng
pyakita kanan ng Tohan, aon oman maglaong ng
pyaglaongan na wa nan akatigami, aw aon oman
magmana nidtong pyaglaongan nan sang tuna
na pyaglaongan. Aw inanga mayo yang kariko
sinyan untak pabagsugun yang pagpangintoo ng
kariko ng mga yagapangintoo.

27 Kong aon maglaong ng tuna na pyaglaongan,
dowa atawa too gaid yang dait maglaong aw
poli-poli silan maglaong. Aw kinaanglan na aon
oman magmana ng pyaglaongan nilan.
28 Awgaid kong way otaw na makapagmana
sinyan, magpakatingun da gaid silan sang wakto
ng pagsambayang. Awgaid mapakay silan mag-
dowaa sang yagakatuna-tuna na pyaglaongan
sang ginawa nilan aw adto oman sang Tohan.

29 Mag-onawa oman sinyan, kong aon mga
otaw na yatagan ng kagaga ng pagpatigam ng py-
atigam kanilan ng Tohan, dait na dowa atawa too
gaid silan yang magalaong. Aw yang kadaigan
kinaanglan maningug ng madyaw untak dumdu-
mun nilan daw idtong pyagalaong nilan sikun ba
sang Nyawa ng Tohan atawa dili.
30 Na, kong sawpama aon otaw na yaga-
ingkod ansan aw sakadyap aon yadawat nan
na pyatigam kanan ng Tohan, idtong otaw na
yagalaong pa kinaanglan magpakatingun untak
makapaglaong da oman yang lomon nan.
31 Kong maynini yang inangun mayo, mapakay
na yang kariko mayo magpoli-poli maglaong ng
pyatigam kamayo ng Tohan untak ka-indowan
kamo aw pabagsugun yang pangatayan ng
kariko mayo.
32 Kay yang otaw na makadawat ng pyatigam
kanan ng Tohan, makapogong yan sang sarili
nan untak makapaglaong oman yang lomon nan.
33 Kay yang karim ng Tohan dili ng kasamok
kondi yang kalinaw untak matapid yang kariko
ng paga-inangun natun.

Adon, mag-onawa ng addat ng mga sakop ng
Tohan sang kariko ng mga jamaa Almasihin
34 kinaanglan magpakatingun yang kaobayan
sang wakto ng pagsambayang.‡ Di silan dait
magbaaw-baaw kondi dait silan magpasakop
sang kausugan sobay sang pyagalaong ng Hoko-
man ng agama Yahodi.
35 Kong aon butang na karim nilan katigaman,
dait silan mag-osip sang kanilan bana adto sang
kanilan baay. Kay makamomowa sang bobay
yang magbaaw-baaw adto sang jamaa.
36 Basin aon mga otaw ansan kamayo na
di marim magpangagad sang pyaglaongan ko,
na, aon osip ko kamayo. Ansan ba kamayo
pagasikun yang pyaglaongan ng Tohan atawa
kamo gaid yang yakadawat ninyan?
37 Sino-sino yang yagadumdum na yatagan yan
ng Tohan ng kagaga ng pagpatigam ng pyatigam
kanan ng Tohan atawa aon lain na kagaga nan
na yagasikun sang Nyawa ng Tohan, dait nan
katigaman na yani na syorat ko kamayo sogo ng
Tagallang.
38 Awgaid kong aon otaw na di amangagad
sang pyaga-indo ko, ayaw mayo yan paningugi.
39 Na adon, mga kalomonan ko, paningkamoti

‡ **14:34** 14:34 Sobay sang mga otaw na maum yang pagpangadi sang Kitab yang pyagalaong ansini na *yang kaobayan dait magpakatingun* adto sang jamaa karim ipasabot na di silan dait magkasamok atawa abay mag-osip. Yang pyagalaong ansini di karim ipasabot na yang kaobayan di mapakay magbaaw adto sang jamaa kay yakasorat oman na mapakay silan magdowaa aw magpatigam ng pyatigam kanilan ng Tohan. Tanawa sang sura 11:5.

mayo na makapatigam kamo ng pyatigam ka-
mayo ng Tohan aw ayaw mayo pagsagdaa yang
paglaong ng tuna-tuna na pyaglaongan na i-atag
kamayo ng Nyawa ng Tohan.
40 Awgaid kinaanglan na madyaw aw matapid
yang pama-agi ng kariko ng inangun mayo.

15

Makapantag sang Pagkabowi oman ni Isa

1 Adon, mga kalomonan ko, ipadumdum ko
kamayo yang Madyaw na Gogodanun na pya-
payapat ko kamayo. Tyarima da mayo inyan
singaon aw sampay adon yani oman yang pyaga-
indugan ng pagpangintoo mayo.
2 Sabap sining Madyaw na Gogodanun
amalowas kamo sikun sang siksa kamayo ng
Tohan kong abay mayo pangagadan idtong
pyapayapat ko kamayo. Awgaid kong dili,
na, ma-inang ng way siyat yang kamayo
pagpangintoo.
3 Na, pyatigam da ko kamayo yang indowan na
yadawat ko.* Aw yani yang labi na barapantag
na pyaga-indo ko kamayo na yamatay yang
Almasi untak amponon kita ng mga dosa ta mag-
onawa ng yakasorat sang Kitab.
4 Lyubung yan, awgaid sang ikatoong allaw
byowi oman yan ng Tohan mag-onawa ng yaka-
sorat sang Kitab.

---

* **15:3** 15:3 Makapantag sang pagdawat ni Paulus sang Madyaw na Gogodanun tanawa sang sura 11:23 aw yang Kitab Injil, Galatiya 1:12.

5 Pagkatapos san yagapakita yan kang Pitros,
aw sang kariko ng sampoo aw dowa na mga
sahabat.
6 Sangallaw oman sinyan yagapakita yan sang
sobra 500 ka otaw na mga kalomonan ta sarta
yanagkatipon silan. Yang kadaigan kanilan
yamatay da, awgaid madaig oman yang bowi pa
sampay adon.
7 Pagkatapos, yagapakita yan kang Yakob aw
sang kariko oman ng mga sahabat.
8 Aw sang kataposan yagapakita oman yan
kanak maskin ako maynang isu na yaotaw na
sobra sang insakto na bowan.†
9 Ako yang pinakababa sang mga sahabat ni
Isa. Di ako dait tawagun ng sahabat kay singaon
pyasikotan ko yang mga yagapangintoo kang Isa
Almasi na silan yang sakop ng Tohan.
10 Awgaid sabap sang looy ng Tohan kanak
ya-inang ako ng sahabat. Aw yang looy nan
kanak dili ng kanogon kay bali na paggawbuk ko
para sang Almasi, labaw pa kaysang kadaigan na
mga sahabat. Awgaid yang kariko ng ininang ko
ya-inang ko dili sabap sang kanak kusug kondi
sabap sang tabang kanak ng Tohan.
11 Agaw, daw ako atawa silan yang yagapaya-
pat kamayo, way pyagabidaan kay mag-onawa

† **15:8** 15:8 Yagalaong si Paulus sinyan kay yang kadaigan ng mga sahabat yanag-agad-agad kang Isa sa suud ng toongka toig aw yakakita oman silan kang Isa sa suud ng 40 na allaw pagkatapos nan mabowi oman. Awgaid si Paulus, yagapakita kanan si Isa sang wakto na idtun da yan sang sorga. Aw sinyan na wakto pinili si Paulus na sahabat nan. Tanawa sa Kitab Injil, Gawbuk 9:1-8.

da yang pyapayapat nami aw idto oman yang
pyangintowan mayo.

Makapantag sang Pagkabowi oman ng mga Yagapangintoo kang Isa

12 Na adon, kong pyapayapat nami na yang
Almasi byowi oman ng Tohan sikun sang ka-
matay, nanga aon mga otaw ansan kamayo na
yagalaong na di abowiun oman ng Tohan yang
mga patay?
13 Kay kong bunna idtong pyagalaong nilan,
mana nan na wa nan abowia oman yang Almasi.
14 Aw kong wa abowia oman yang Almasi, na,
way siyat ng kanami pagpayapat aw way oman
siyat ng kamayo pagpangintoo.
15 Aw dili gaid inyan kondi maynang yamakak
oman kami makapantag sang Tohan kay ya-
galaong kami na byowi oman ng Tohan yang
Almasi.
16 Na, dumduma da gaid mayo, kong di nan
abowiun oman yang mga patay aw wa nan
abowia oman yang Almasi,
17 mana nan na way siyat ng kamayo pagpang-
intoo kay kong maynan, wa kamo ampona ng
Tohan ng mga dosa mayo.
18 Aw yagapasabot oman yani na yang mga
yagapangintoo kang Isa Almasi na yamatay da,
wa oman akalowas.
19 Na, kong adi gaid sang donya yang
kadyawan na pyagatagadan ta sabap sang Al-
masi awgaid waa day atagadan ta na kadyawan
adto sang ahirat, na, kita da yang pinakakallat
sang kariko ng manosiya.

20 Awgaid yang kabunnaan, byowi oman ng
Tohan yang Almasi sikun sang kamatay. Aw
sabap sinyan makasigoro kita na sang Allaw na
Maori abowiun oman ng Tohan yang mga patay.
21 Kay yang kariko ng manosiya amatay sabap
sang pagpakadosa ng sangka otaw na mag-
onawa ni Nabi Adam. Aw mag-onawa oman
sinyan amabowi oman yang kariko ng mga patay
sabap sang ininang ng sangka otaw na mag-
onawa ni Isa Almasi.
22 Amatay yang kariko ng manosiya kay
yang kariko natun-mayo mga katopo-topowan ni
Ompo Adam. Mag-onawa oman sinyan, yang
kariko na yagakasambok sang Almasi amabowi
oman sabap kanan.‡
23 Awgaid yang kada isa amabowi oman sang
wakto na pyagakahanda ng Tohan. Yang ona na
yabowi oman yang Almasi, sonod kanan yang
mga sakop ng Almasi kay abowiun oman silan
sang wakto ng pagbarik nan adi sang donya.
24 Pagkatapos sinyan madatung yang kata-
posan ng donya na ansinyan na wakto ataloon
da ng Almasi yang kariko ng mga kalaban nan na
aon kapatot aw kabarakat. Pagkatapos, i-atag da
nan adto sang Tohan na Ama yang kanan kapatot
ng pagdato.
25 Kay pyagakahanda ng Tohan na yang Almasi
yang magadato taman sang wakto na amatalo
da nan yang kariko ng mga kalaban nan aw
apasakop nan silan adto kanan.

‡ **15:22** 15:22 Makapantag sang pagkabowi oman ng mga patay tanawa yang yakasorat sa Kitab Injil, Roma 5:12-21.

26 Aw ansinyan ataloon oman nan yang
kabarakat ng kamatayun na idto yang kataposan
na kalaban.
27 Kay aon yakasorat sang Kitab na yagalaong,
“Yang kariko pyasakop ng Tohan adto sang
Almasi.”§ Na, kong yagalaong ansini na yang
kariko pyasakop adto sang Almasi, kyatigaman
natun na way labot sinyan yang Tohan kay
yan da yang yagapasakop ng kariko adto sang
Almasi.
28 Aw kong yapasakop da yang kariko adto
sang Almasi na Anak ng Tohan, magapasakop
da yan adto sang Tohan na yan yang yaga-atag
kanan ng kapatot ng pagdato sang kariko. Aw
ansinyan yang Tohan da yang labaw sang kariko.

29 Na adon, kong dili ng bunna na aon pagk-
abowi oman ng mga patay, na, nanga aon mga
otaw na yagapasogbo para sang mga patay?
Ono kowaw yang kapantagan sinyan kong di
abowiun oman yang mga patay?
30 Aw kami oman, nanga abay pa kami mag-
atobang sang kamatayun kong di kami abowiun
oman?
31 Mga kalomonan ko, bunna na yamasowat
ako sabap kamayo kay yagakasambok kamo
kang Isa Almasi na kanatun Tagallang. Aw
bunna oman yani na pyagalaong ko na kada
allaw mapag-atobang ako sang kamatayun.
32 Madaig yang kasikotan na kya-agian ko
adi sang Ipisos sabap sang mga kalaban ko na
yasopak sang pyaga-indo ko. Main silan ng

§ **15:27** 15:27 Yani na ayatan yakasorat sa Kitab Jabor 8:6.

maisug na mga ayup! Na, ono kowaw yang
amakamang ko sang papaglalis ko kanilan kong
adi gaid sining donya yang baras ko? Kay
kong di abowiun oman ng Tohan yang mga
patay, na, madyaw pa aw amangagad kita sang
pyaglaongan ng mga otaw na "Abay kita-kamo
koman aw minum kay kisuum sangallaw amatay
da kita-kamo."*
33 Na, pagbantay kamo untak di kamo ma-ilad.
Kay bunna idtong pyaglaongan na "Kong maat
yang addat ng inagad mo, magkaat oman yang
addat mo."
34 Agaw, torida mayo yang dumduman mayo
aw biyai mayo yang pagpakadosa. Kay pagalaon-
gon ta kamo na aon mga otaw ansan kamayo na
wa pakakilaa sang Tohan. Dait na ikamomowa
mayo inyan.

Yang Badan na Amadawat ng mga Otaw sang Wakto ng Pagkabowi oman

35 Na, basin aon maga-osip ansan kamayo daw
monono yang pagbowi oman ng mga patay aw
ono na klasi na badan yang amadawat nilan.
36 Na, yang yaga-osip ng mayninyan wa
pakasabot. Dumduma mayo yang bini. Kong
tanumun mayo yang bini sang lopa, di pa yan
matobo kong wa pa yan akadonot adto sang lopa.
37 Adon, sang pagtanum ng bini, daw bini ng
omay atawa lain na klasi na bini, di pa yan ng
tanum kondi bini pa gaid inyan.

---

* **15:32** 15:32 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 22:13.

38 Awgaid kong tyomorin da, yang kada klasi
ng tanum tuna-tuna da yang porma sobay sang
pyagakahanda ng Tohan.
39 Na, mag-onawa oman sinyan, lain-lain
yang badan ng kariko ng yamangkabowi adi
sa babawan ng donya. Lain yang badan ng
manosiya, aw lain yang badan ng mga ayup.
Lain oman yang badan ng mga langgam aw lain
yang mga isda.
40 Aw aon oman mga butang adto sang langit
aw adi sang donya. Yang kadyaw ng mga butang
adto sang langit lain sang kadyaw ng mga butang
adi sang donya.
41 Aw maskin yang adto sang langit,
yagakalain-lain yang kadyaw nilan. Kay lain
yang sigay ng suga, lain yang sigay ng bowan
aw lain oman yang sigay ng mga bitoon. Aw
maskin oman yang mga bitoon yagakalain-lain
yang kadyaw nilan.
42 Na, mag-onawa oman sinyan yang akata-
manan ng badan ng manosiya sang pagbowi
oman ng mga patay. Kay kong amatay da
kita, yang kanatun badan amalubung adto sang
lopa aw amadonot. Awgaid yang badan na
amadawat natun kong abowiun da oman kita, di
da amadonot.
43 Yang badan na amalubung, way kaban-
tog aw way kusug. Awgaid yang badan na
amadawat sang pagkabowi oman, pono ng ka-
bantog aw kabarakat.
44 Yang badan na amalubung, mapakay mag-
uya adi gaid sang donya. Awgaid yang badan
na amadawat sang pagkabowi oman, mapakay

mag-uya adto sa sorga. Aw sabap ng aon badan
natun adi sang donya kyatigaman natun na sang
madatung na mga allaw aon oman badan na
amadawat natun na mapakay mag-uya adto sa
sorga.
45 Kay aon yakasorat sang Kitab na yagalaong,
"Yang ona na manosiya na mag-onawa ni
Nabi Adam yatagan ng Tohan ng napas untak
mabowi."† Awgaid yang maori na Adam na
mag-onawa ni Isa Almasi maka-atag kanatun ng
kinabowi na way kataposan.
46 Na, yang yama-ona i-atag kanatun yang
badan na mapakay mag-uya adi sang donya,
aw yang maori i-atag kanatun yang badan na
mapakay mag-uya adto sa sorga.
47 Yang pukas na manosiya na mag-onawa
ni Nabi Adam yagasikun sang lopa kay byaoy
yan sikun sang abog, awgaid si Isa Almasi na
pyagatawag ng ikadowa na Adam yagasikun
sang sorga.
48 Adon kay yang kariko natun-mayo mga
katopo-topowan ni Nabi Adam, yang kanatun
badan adon aon kapag-onawa nidtong ona na
manosiya na byaoy sikun sang abog. Awgaid
yang kariko ng mga otaw na amasorga, atagan
silan ng badan na mag-onawa nidtong yagasikun
sang sorga na yan yang Almasi.
49 Agaw, sarta adi pa kita sining donya, yang
badan natun mag-onawa ng badan ni Nabi Adam
na byaoy sikun sang abog. Awgaid sang ma-
datung na mga allaw amagaon yang badan natun

† **15:45** 15:45 Tanawa sa Kitab Tawrat, Tagna Donya 2:7.

sang badan ng Almasi na yan yang yagasikun
sang sorga.
50 Na, mga kalomonan ko, yani yang karim
ko ipasabot kamayo. Yang kanatun badan na
aon onod aw dogo di makasuud sang pyagda-
towan ng Tohan kay yang kanatun badan adon
amadonot aw di yan amabowi taman sa taman.
51 Paningug kamo kay pagalaongon ta kamo ng
kahanda ng Tohan na wa akatigami singaon. Dili
ng kariko natun-mayo na yagapangintoo sang
Almasi amatay bago domatung yang allaw ng
pagbarik ni Isa Almasi adi sang donya. Awgaid
sinyan na allaw bagoon da ng Tohan yang badan
ng kariko natun-mayo daw bowi pa kita atawa
patay da.
52 Sakadyap yani maitabo, sang sangka
pamiluk da gaid sang wakto na yaga-oni da
yang trompita. Kay sang pagpa-oni ng trompita,
yang kariko ng mga yagapangintoo sang Almasi
na patay da, abowiun oman ng Tohan aw atagan
ng badan na di da amadonot. Aw kita na bowi
pa, amaparin oman yang kanatun badan.
53 Kay yang kanatun badan na amatay aw
amadonot kinaanglan polian ng badan na di da
amatay aw di da amadonot.
54 Aw kong polian da yang kanatun badan sang
badan na di da amadonot aw di da amatay,
amatoman da yang yakasorat sang Kitab na
yagalaong,
"Yatalo da yang kamatayun aw di da amatay
yang mga manosiya."‡

‡ **15:54** 15:54 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Isayas 25:8.

55 “Di da kita amalluk sang kamatayun
kay waa day kapatot kanatun ng kamatayun.”§
56 Na, yang kamatayun aon kapatot sang
manosiya sabap sang mga dosa nilan. Aw yang
dosa aon kapatot nilan sabap sang karim nilan
na somopak sang pyagasogo ng Hokoman.
57 Awgaid sokor sang Tohan kay sabap sang
ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang waa
day kapatot kanatun ng dosa aw di da kita
amalluk sang kamatayun.
58 Agaw sagaw, mga kalomonan ko, pabagsuga
mayo yang pagpangintoo mayo kang Isa Almasi
aw ayaw kamo pagpakawat kanan. Padayona
mayo yang paggawbuk para sang Tagallang kay
kyatigaman mayo na dili ng kanogon yang gawbuk mayo para kanan.

16

Makapantag sang Pagtipon ng Sidoka para sang mga Kalomonan

1 Adon, makapantag sang pagtipon ng sapi
para sang mga kalomonan ta na sakop ng Tohan
adto sa Yahodiya, inanga mayo yang mag-onawa
ng pyagasogo ko sang mga jamaa sang probinsya
ng Galatiya.
2 Kada Domingo, yang kada isa kamayo magalain ng sapi na tabang mayo kanilan sobay
sang kamayo kita. Tipona mayo inyan untak

§ **15:55** 15:55 Yani yang yakasorat sa Kitab Tawrat, Nabi Hosiyas 13:14.

pagdatung ko ansan kamayo, andam da yang
tabang mayo.
3 Na, pagkansan da ko kamayo, asogoon ko
yang mga otaw na pinili mayo adto sa Awros-
alam untak magdaa ng tabang mayo. Aw atagan
ko silan ng sorat na magpakilaa kanilan sang
mga kalomonan ta ansidto.
4 Awgaid kong kinaanglan na ako yang magdaa
ng tabang mayo, na, pa-agadun ko silan.

Yang mga Plano ni Paulus

5 Na, yani yang plano ko adon na makansan
ako kamayo. Awgaid amapit mona ako sang mga
kalomonan ta sang Makidoniya kay kinaanglan
na amagi ako adto.
6 Basin madogay ako ansan kamayo kay
kong mapakay, ansan pa ko palabayun yang
tingbagyo. Kay kong maynan, makatabang da
kamo kanak sang sonod na panaw ko abir wain
ako komadto.
7 Di ko karim na madari gaid ako ansan
kamayo kondi karim ko gao na madogay ako
ansan kamayo kong kahanda ng Tohan.
8 Awgaid adon magapabilin pa ako adi sang
Ipisos taman sang Pakaradyaan ng Pintikostis.
9 Kay madaig pa adi yang marim maningug
ng pag-osiyat ko maskin madaig oman yang
yasopak kanak.

10 Adon, pagdatung ni Timotiyo ansan kamayo,
atimana mayo yan ng madyaw kay yagagawbuk
oman yan para kang Tagallang Isa na mag-
onawa kanak.

11 Addati mayo yan aw tabangi mayo yan
sang mga panginaanglan nan sang panaw untak
makabarik yan adi kanak na way karidowan.
Kay pyagatagadan ko yan upud sang kadaigan
pa na mga kalomonan ta.

12 Na, makapantag sang kanatun lomon na si
Apolos, yabay ko yan paglaongon na komadto ka-
mayo upud sang kadaigan pa na mga kalomonan
ta. Awgaid di pa nan karim komadto. Awgaid
kong aon day logar nan, makadto da kono yan.

Yang Kataposan na Pyaglaongan ni Paulus

13 Pagbantay kamo aw pabagsuga mayo yang
pagpangintoo mayo. Pagmaisugun kamo aw
pagpakaligun.
14 Aw sang kariko ng inangun mayo pakitaan
mayo na aon looy mayo sang kapag-onawa mayo.

15 Mga kalomonan ko, kyatigaman mayo na
yang ona na yagapangintoo kang Isa Almasi
ansan sang probinsya ng Akaya si Istipanas aw
yang kanan pamilya. Aw iklas yang pagtabang
nilan sang mga otaw na sakop ng Tohan.
16 Agaw adon, pangayoon ko kamayo na mag-
pasakop kamo sang mga otaw na mag-onawa
nilan kipat yang kariko ng mga kaupudanan na
yamaningkamot maggawbuk para kang Tagal-
lang Isa.

17 Yamasowat ako sang pagdatung adi nilan ni
Istipanas, si Portonatos aw si Akaikos. Yang wa
mayo aka-inang kay wa kamo adi, ininang da
nilan.

18 Yagapabagsug silan sang pangatayan ko
mag-onawa ng pagpabagsug nilan sang pan-
gatayan mayo. Addati mayo yang mga otaw na
mag-onawa nilan.
19 Na, yang mga jamaa adi sang probinsya ng
Asiya yagasalam kamayo. Si Akilas aw yang
asawa nan na si Pirisila kipat oman yang mga
kalomonan na yanagkatipon sang kanilan baay,
yagasalam oman kamayo kay maglomon kamo
sang pagpangintoo.
20 Aw yang kariko ng mga kalomonan ta adi
yagasalam oman kamayo. Kamo oman, pagsi-
nalamay kamo silbi tanda na maglomon kamo
sang pagpangintoo.
21 Na, ako mismo na si Paulus yang yagasorat
sini na pagsalam ko kamayo.*
22 Sino-sino yang di magpakadakowa kang
Tagallang Isa sang pangatayan nilan, asiksaun
silan ng Tohan. O kay Tagallang, magabarik da
kaw gao adi!
23 Na, kaoyan pa gao kamo ni Isa Almasi na
kanatun Tagallang.
24 Dakowa yang kariko mayo sang kanak pan-
gatayan sabap sang pagkasambok natun-mayo
kang Isa Almasi. Amin.
Wassalam

---

* **16:21** 16:21 Yang kya-anadan ni Paulus na pyasorat nan yang mga sorat sang sangka otaw. Awgaid *yan da mismo yang yagasorat* sang ngaan atawa pagsalam nan untak katigaman na bunna na yani na sorat yagasikun kanan.

Kitab Injil
Kalagan: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kalagan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
4b81649b-2884-5153-a78b-ab97b72d4598